

LETO XXIV. — Številka 55

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sobota, 17. 7. 1971
Cena 50 par
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

13. julij — dan šoferjev in avtomehaničev je tudi praznik turističnega prometnega podjetja Creina Kranj. Tako je bila minuli torek v hotelu Creina v Kranju slavnostna seja delavskega sveta podjetja. Ob tej priložnosti so podelili nagrade in priznanja ter pohvale 74 članom kolektiva, med njimi tudi 14 učencem iz različnih delovnih enot. Po tem je direktor podjetja tovarniš Tičar na kratko orisal dosednji razvoj in načrte podjetja, nazadnje pa je predstavnik tovarne TAM iz Maribora štirim šoferjem Creine in šoferju Zivila Kranj razdelil nagrade in priznanja za prevoženih 200 tisoč kilometrov brez generalnega popravila. Nagrade in priznanja podjetja TAM so dobili naslednji vozniki iz Creine: Andrej Kokalj, Anton Kovač, Anton Vintar in Janez Draksler. Iz podjetja Zivila pa je dobil priznanje in nagrado Ivan Hvastl. Člane delavskega sveta in nagrajence je pozdravil tudi predstavnik združenja šoferjev in avtomehaničev. A. Z. — Foto: F. Perdan

VOZNIKI — IZLETNIKI
Izognite se gostemu prometu in zavijte na staro gorenjsko cesto.
V GOSTIŠČU POSAVEC se boste dobro okrepčali in odpočili.
SPECIALITETA GOSTIŠČA: ribe, žabe, odprta vina.

Za obisk se priporoča
Vejetrgovina
SPECERJA
BLED

3. stran:
Samouprava na oglasni deski

4. in 5. stran:
»Zahtevamo zasluženi denar!«

7. stran:
Uresničevanje blejskih perspektiv

10. stran:
Šumadija, ne bomo te pozabili

NAJVEČJA IZBIRA POHIŠTVA IN DRUGE STANOVANJSKE OPREME!

Specializirana trgovina DEKOR, Kranj, Koroška 35

vam nudi najkvalitetnejšo stanovanjsko opremo priznanih tovarnih pohištva, zaves, preprog, oblog za tla in posteljnine

● KONKURENCNE CENE ● BREZPLACNA MONTAŽA ● DOSTAVA NA DOM

Za obisk se priporoča
Kokra prod. Dekor — Kranj

Kulturne in športne prireditve v počastitev 30-letnice vstaje slovenskega naroda in praznika občine Kranj

Družbenopolitične organizacije in skupščina občine Kranj vabijo občane na kulturne in športne prireditve v počastitev 30-letnice vstaje slovenskega naroda in praznika občine Kranj — 1. avgusta

20. julija ob 20. uri: koncert zbora in orkestra osrednjega doma JLA iz Beograda na ploščadi pred Prešernovim gledališčem

21. julija ob 20. uri: film Veljka Bulajića KOZARA na ploščadi pred Prešernovim gledališčem

29. julija ob 20. uri: otvoritev stalne zbirke Zgodovina NOB na Gorenjskem s kulturnim programom v prostorih Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici

30. julija ob 18. uri: slavnostna seja splošnega zbora občine Kranj v prostorih občinske skupščine

1. avgusta ob 6. uri: pohod mladine, športnikov in borcev NOB iz Naklega Od spomenika do spomenika; ob 9. uri: odkritje spomenika delavcem, padlim v NOB v Oljarici Britof; ob 10. uri: proslava 30-letnice ustanovitve kranjske čete na Cegelnici pri Naklem; ob 20. uri: uprizoritev ljudske igre F. S. Finžgarja Naša kri na Zg. Beli.

Sportne prireditve

26., 27. in 28. julija: mladinsko prvenstvo SFRJ v vaterpolu na letnem kopališču Kranj

31. julija in 1. avgusta ob 8. uri: odprto teniško prvenstvo Kranja na športnem stadionu Stanka Mlakarja v Kranju

1. avgusta ob 10. uri: mednarodni slalom pri Češki koči

1. in 2. avgusta ob 8. uri: pionirski občinski nogometni turnir na športnem stadionu Stanka Mlakarja v Kranju

7. avgusta ob 16. uri: odprto atletsko prvenstvo Kranja na športnem stadionu Stanka Mlakarja v Kranju

7. in 8. avgusta: košarkarski občinski turnir na športnem stadionu Stanka Mlakarja v Kranju

Delovno predsedstvo 10. jubilejnega zbora radioamaterjev Jugoslavije med govorom predsednika Zveze radioamaterjev Jugoslavije Bogdana Trgovčiča. — Foto: F. Perdan

Koncert umetniškega ansambla JLA

V torek, 20. julija, ob osmih zvečer, bo v kinu Center v Kranju koncert simfoničnega orkestra in mešanega zbora umetniškega ansambla Jugoslovanske ljudske armade iz Beograda v počastitev 30. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov in občinskega praznika kranjske občine. Kranjskemu občinstvu so bodo predstavili solisti Eva Novšak-Houška (alt), Zvoni-

mir Krnetić (tenor), Nikola Mitić (bariton) in Lazar Ivkov (bas). Vojaški umetniki iz Beograda bodo izvajali dela Gobca, Adamiča, Be-

thovna, Gounoda, Leoncaval-la, Puccinija, Musorgskega in Borodina. Zbor in orkester bo dirigiral Angel Surev.

-jk

Stalna razstava NOB tudi na Gorenjskem

Potem ko je republiška konferenca za družbeno aktivnost žensk izbrala Kranj za mesto stalne razstave Slovenska žena v revoluciji, je postalo nujno, da se razstava dopolni in NOB na Gorenjskem v celoti prikaže. Gorenjski muzej je namreč eden redkih, ki mu vse do sedaj ni uspelo pripraviti stalne razstave o NOB na svojem področju. Vzrokov za zamudo je več: premalo prostorov in denarja ter kadrovski problemi.

Razstavo, ki jo bodo odprli ob občinskem prazniku v Kranju, pripravljata kustosa Gorenjskega muzeja Mira Mihevc in France Benedik. Prikaz NOB na Gorenjskem ne bo kronološki, pač pa razdeljen po temah: predvojno obdobje do vstaje, partizanske akcije v letih 1941 do 1942, teror okupatorja, partizanska tehnika in saniteta, zaledje in razvoj OF ter dejavnost partizanskih vojaških enot od leta 1943 do osvoboditve. Urejevalca razstave sta želela razstaviti kar največ dokumentov in fotografij. Zaradi omejenih finančnih sredstev bo razstava deloma poenostavljena, vendar pa jo bodo naslednje leto dopolnili. Kljub temu vsebina in funkcionalnost razstave ne bosta

prikrajšani. Obiskovalci si bodo lahko ogledali prek 200 fotografij in nekaj sto dokumentov, kar je za pokrajinsko zbirko lepo število. Med fotografijami je nekaj tudi takih, ki so slabo dokumentirane ali pa sploh brez podatkov. Zato bo razstava tudi priložnost, da obiskovalci predvsem pa nekdanji borci skušajo pomagati muzeju pri spoznavanju neznanega gradiva iz NOB.

Zaradi tesnega prostora bo del razstave tudi na hodniku. To bo nekakšna partizanska orožarna z vsemi vrstami orožja, uporabljenega v NOB.

Stalna razstava o NOB na Gorenjskem in obenem z republiško razstavo Žena v revoluciji bo Gorenjski muzej opravil pomembno kulturno poslanstvo pri ohranjanju spomina in dokumentov o NOB. Pomembnost ohranjanja revolucionarne preteklosti so spoznale tudi nekatere delovne organizacije, med njimi Tekstilindus, IBI, Gorenjska predilnica, ki so z nekaterimi drugimi organizacijami sprejele patronat nad stalno razstavo Slovenska žena v revoluciji in s tem omogočile vzdrževanje in obstoj razstave v Kranju. L. M.

Osrednja proslava 30-letnice vstaje slovenskega naroda 22. julija 1971 v Lokvah pri Črnomlju

Začetek slavnostnega sporeda bo ob 11. uri. Po slavnostnem govoru predsednika Izvršnega sveta Staneta Kavčiča, bo koncert zbora in orkestra Doma JLA iz Beograda. Sodeluje tudi vojaška godba iz Ljubljane. Po slavnosti bo vse popoldne zabavni program, v katerem sodeluje ansambel Lojzeta Slaka in zabavni orkester Doma JLA iz Ljubljane ter drugi.

Na proslavo vabimo partizane, aktiviste, mladino in sploh vse, ki se čutijo povezane s slavno zgodovino našega osvobodilnega boja in naših današnjih naporov za uresničevanje idealov naše osvobodilne in revolucionarne borbe.

Organizacije SZDL in Zveza borcev so poklicane, da organizirajo čimvečjo udeležbo iz vse Slovenije, prav tako pa vabimo delovne kolektive in vse delovne organizacije, da organizirajo za ta dan svoje izlete na proslavo v Beli krajini.

Pripravljalni odbor se je dogovoril s železnico, ki je odobrila 50 % popusta na vseh slovenskih progah. Iz Ljubljane bo peljal na postajo Otovec pri Črnomlju poseben vlak. Vozovnica bo veljala 14,00 din za obe strani. Odhod bo 22. julija ob 6,40 iz Ljubljane, vračal pa se bo ob 17,32. Poleg tega bodo okrepljeni vlaki na vseh progah, kolikor bo pač prijavljencev.

Vozovnice bodo v predprodaji na vseh postajah do vključno 19. julija t.l.

SAP in Ljubljana-Transport organizirata posebne avtobusne vožnje s Trga revolucije v Ljubljani z odhodom ob 7. uri na dan proslave 22. julija. Povratna vozovnica s popustom velja 25,00 din. Avtobusi se bodo vračali proti Ljubljani istega dne ob 17. ure dalje. Vozovnice so v predprodaji ravno tako do 19. julija t.l.

Opozarjamo vse organizacije, kolektive in ustanove, ki bodo iz svojih krajev organizirale posebne avtobusne prevoze, da se pravi čas prijavijo avtobusnim podjetjem in njihovim poslovalnicam v domačih krajih, da ne bi zaradi zamude ostale brez avtobusov.

Prosimo vse organizatorje potovanj v Belo krajino, da javijo do petka, 16. julija t.l. število avtobusov na republiško konferenco SZDL Slovenije v Ljubljani, Komenskega 11, tel. 323-967, zaradi zagotovitve uspešnega prometnega režima v Črnomlju.

Odbor je razposlal vsem organizacijam SZDL v Sloveniji lepake. Prosimo, da jih takoj izobesijo na vidnih mestih ter zainteresirajo čimveč ljudi za udeležbo. Odbor posebnih osebnih vabil ne bo razpošiljal. Vabljeni so prav vsi, ki žele ob jubileju tako znamenitega zgodovinskega dogajanja, kakor je bila vstaja slovenskega naroda proti fašizmu in za narodno osvoboditev, izpričati tudi danes svojo zvestobo idejam osvobodilnega boja, revolucije in samoupravnega socializma.

Srečanje borcev na loškem gradu

Občinski odbor zveze združenj borcev NOV Skofja Loka in odbor škofjeloškega odreda organizirata jutri, 18. julija, na loškem gradu srečanje borcev škofjeloškega odreda, gorenjskega vojnega področja, Tomazovega bataljona in borcev vseh ostalih partizanskih enot, ki so se borile na območju škofjelo-

ške občine. Srečanja, ki bo obenem tudi proslava 30. obletnice vstaje, se bodo udeležili tudi aktivisti in politični interniranci. Začetek slavlja bo ob 11. uri. Ob tej priložnosti bodo prejeli borci škofjeloškega odreda tudi knjigo Borbena pot škofjeloškega odreda, ki jo je napisal kronist Tone Lotrič.

KRANJ

● V sredo popoldne se je sestel izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Obravnaval je stabilizacijski program in problematiko ter program telesne kulture v občini. Člani izvršnega odbora so razpravljali tudi o evidentiranju kandidatov za žlane republiške konference socialistične zveze in imenovali vodstva sekcij in drugih organov občinske konference.

Družbeni dogovor o prenosu sredstev

Na republiškem izvršnem svetu so v torek podpisali družbeni dogovor o prenosu sredstev za financiranje kulturnih skupnosti in kulturnih dejavnosti med republiškim izvršnim svetom, kranjsko občinsko skupščino in kulturno skupnostjo Kranj. Družbeni dogovor so podpisali podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. Franc Hočevar, predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar in predsednik kulturne skupnosti Peter Ogrizek. Kranjska občinska skupščina in kulturna skupnost sta se dogovorili o programu kulturne dejavnosti za letošnje resolucije o razvoju gospodarstva in družbenih služb v občini.

A. Z.

Samouprava na oglasni deski

Delavci ljubljanskega Gradisa, poslovne enote Jesenice, prekinili delo

V delovni organizaciji Gradis, poslovni enoti na Jesenicah, je zaposlenih prek 580 delavcev. Delavci delajo na gradbiščih podjetja na Jesenicah, Kranjski gori, Kranju, Bledu in v drugih krajih Gorenjske. Največ delavcev stane v naselju podjetja na Jesenicah, zato jih vsak dan vozijo na gradbišča s posebnimi avtobusi, nekaj delavcev pa se vozi na delo tudi z rednimi prometnimi sredstvi. V naselju imajo menzo, kjer je poskrbljeno za prehrano delavcev.

Prejšnji mesec, 28. junija, je skupina delavcev — okoli 130 — zgodaj zjutraj protestno prekinila delo. Zbrali so se pred menzo, v naselju ali v bližini. Tam so ostali vse dotlej, dokler se niso iztekle redne delovne ure tega dne.

Naslednji dan so nadaljevali s prekinitvijo dela. Zdaj je bila skupina delavcev, ki z delom niso hoteli začeti, večja kot prejšnji dan. Nekateri delavci so bili na gradbiščih v Kranju in prav tako niso delali.

Družbenopolitične organizacije jeseniške občine, ZK, sindikat in druge niso o prekinitvi dela obvestili takoj prvi dan dopoldne. Sekretar občinske konference ZKS Jesenice in predsednik občinskega sindikalnega sveta sta izvedela o prekinitvi šele zvečer, ko so ju obvestili organi javne varnosti. Oba predstavnika sta se naslednji dan vključila v reševanje problemov in se pogovarjala z delavci, vodstvom PE Gradis in družbenopolitičnimi organizacijami. Po skupnem dogovoru so sprejeli predlog, da bodo sklicali izredno sejo delavskega sveta PE, ki ji bodo prisostvovali tudi predstavniki vodstva sindikalne organizacije in občinske konference ZK.

Na seji so ugotovili naslednje: — delavci so protestno prekinili delo z zahtevo, da se jim mora takoj izplačati nerazdeljeni del osebnih dohodkov iz leta 1970.

Poslovna enota Gradis je lani ustvarila presežek osebnih dohodkov v višini 58.000,00 din bruto. Ta presežek naj bi delavcem izplačali ob zaključnem računu. Toda letos smo sprejeli nekatere ukrepe v okviru stabilizacijskega programa, med njimi tudi zakon o zamrznitvi osebnih dohodkov. In tako je ta ukrep prizadel in zajel tudi ustvarjene in nerazdeljene osebne dohodke iz leta 1970. Vodstvo delovne organizacije in samoupravni organi so bili prepričani, da bo odmrznitev osebnih dohodkov marca ali aprila, zato so delavcem ob-

ljubliali, da jim bodo osebne dohodke izplačali v teh mesecih. Po ukrepih zveznega izvršnega sveta in republiškega izvršnega sveta pa se ti osebni dohodki ne morejo izplačati pred sprejetjem samoupravnega sporazuma. Delovna organizacija je sicer zaprosila sprostitev osebnih dohodkov nad 11 odstotkov, vendar je republiški izvršni svet prošnjo odbil. Delavci so za izplačilo stalno prosili, vodstvo jim ga je obljubljalo iz meseca v mesec.

DELAVCI SO PREMALO OBVEŠČENI

Podobni primeri in problemi nastopajo tudi v drugih poslovnih enotah podjetja Gradis Ljubljana. Prekinitev dela je bila že v ljubljanski enoti Železokrivnica, kjer so delavcem izpolnili zahteve in izplačali osebne dohodke. Delavci tega podjetja pa so večkrat premeščeni iz ene enote v drugo, prihajajo v medsebojne stike, zato so tudi delavci na Jesenicah kaj kmalu izvedeli, kaj se je dogajalo v Ljubljani. Prav zato so tudi sami poskusili izsiliti izplačilo.

Delavci Gradisa z Jesenic so zelo površno seznanjeni z ukrepi v svoji delovni organizaciji in zunaj nje. Prav tako se v podjetju niso kaj dosti menili za probleme delavcev, delavci so bili o sklepih in stališčih samoupravnih organov večinoma obveščeni le prek oglasne deske. V poslovni enoti že dalj časa niso sklicali sestankov in iskali drugih oblik, da bi lahko delavci javno in odgovorno spregovorili o svojih problemih.

Osebnih dohodki nekvalificiranih delavcev so nizki — 800 din ali manj skupno z nadurami, čeprav je poprečje osebnega dohodka v tem podjetju dokaj visoko. Obračunski listi osebnih dohodkov delavcev so prilagojeni IBM sistemu in so za delavce v celoti nerazumljivi.

Delavci vodstvu ne zaupajo dosti in večkrat trdijo, da jim obljub ne izpolnjujejo. Pri delavcih je opaziti strah pred šikaniranjem, če bi s svojimi zahtevami nastopali posamezno. Zato se odločajo za skupinski nastop.

Vodstvo poslovne enote, samoupravni organi in vodstvo družbenopolitičnih organizacij v poslovni enoti so v tem primeru pokazali veliko zavzetost za rešitev problemov. Kljub iskanju pomoči pri svojem podjetju v Ljubljani podpore niso dobili in so bili prepričani, da bodo rešitev našli v samoupravi. Naslednji dan so se vsi delavci vrnili na delo.

DELAVCEM PLACATI ZAMUJENE DNEVE

Delavski svet podjetja je na svoji izredni seji sklenil, da ustanovi posebno komisijo članov delavskega sveta in delavcev, ki so prekinili delo. Ti naj bi se z vodstvom podjetja v Ljubljani dogovorili za čimprejšnje izplačilo osebnih dohodkov. O teh pogovorih in rezultatih bi delavcem komisija poročala vsak drugi dan. Delavcem, ki so prekinili delo, bodo plačali zamujene dneve z osnovno postavko s tem, da delavci po izplačilu viška zamujene ure nadoknadijo. Vsem delavcem, ki se naslednji dan ne bi vrnili na delo, se šteje prekinitve dela za neupravičen izostanek in se proti njim ukrepa po disciplinskem postopku. Prav tako se mora vodstvo podjetja takoj zavzeti za reševanje problemov delavcev, posebno tistih, ki imajo osebne dohodke pod 900 din. Vsaj enkrat v dveh mesecih pa se morajo sklicati sestanki z delavci in obravnavati prav vsi problemi delovne organizacije.

Republiški odbor sindikata pa mora o prekinitvi dela in njenih vzrokih obvestiti plenum zveze sindikatov Slovenije. Delavcem se morajo izplačati obljubljeni osebni dohodki. (Izplačilo znaša okoli višine enomesečnega dohodka).

Pri ustavitvi dela je sodelovalo okoli 190 delavcev in bilo izgubljenih 2055 delovnih ur, kar predstavlja okoli 30.000 dinarjev škode. Tudi pri strojnih napravah so nastalo škode ocenili na 3.000 dinarjev.

UPRAVIČENE ZAHTEVE DELAVCEV

Delavci podjetja Gradis na Jesenicah so upravičeno zahtevali izplačilo nerazdeljenih osebnih dohodkov. Jeseniške družbenopolitične organizacije, ki so uspešno posegle v dogajanje, tudi ugotavljajo, da je samo podjetje v Ljubljani ravnalo skrajno neodgovorno in krivično, ker je izplačalo dohodke le nekaterim enotam. Zato zahtevajo, da se ugotovi zakonitost izplačila v delovni enoti Železokrivnica. Razen tega so tudi predlagale, da vodstvo podjetja išče novih oblik povezave z delavci, jim posreduje vse informacije in živi z njimi v stalnem stiku.

Dokaj kritično situacijo v poslovni enoti Gradis so rešili na osnovi samoupravnega sistema, kar dokazuje, da je samoupravljanje lahko najboljša oblika reševanja tudi pri najbolj perečih problemih.

Naslednji dan so se vsi delavci vrnili na delo.

D. Sedej

Mercator

Na svidenje pri Mercatorju!

MERCATOR vas pričakuje letos na Gorenjskem sejmu v Kranju v novih razstavnih prostorih hale C

● večji razstavni prostor ● večja izbira ● nova Mercatorjeva presenečenja za kupce na Gorenjskem sejmu.

Sporazum podpisan

V sredo so v Ljubljani podpisali sporazum o financiranju in programu za nadaljnjo gradnjo kliničnega centra v Ljubljani. S tem je bila zagotovljena vsota dodatnih 230 milijonov din za dograditev medicinskega giganta do leta 1973. Sporazum je slovesno podpisalo pet podpisnikov: predstavnik izvršnega sveta Slovenije Zora Tomič, direktor kliničnih bolnišnic Janez Zemljarič ter predsedniki skupščin zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranja, Ljubljane in Novega mesta.

S podpisom so bila zaključena pol leta trajajoča inten-

zivna prizadevanja za nadaljevanje začete gradnje te zdravstvene ustanove, v kateri se bodo zdravili najtežji bolniki, razen tega pa bo ustanova zagotavljala tudi intenzivnejše raziskovalno delo na področju medicine. Ob podpisu sporazuma je direktor kliničnih bolnišnic izrekel v imenu 3400-članskega kolektiva zahvalo republiški skupščini, skupščinam socialnega zavarovanja delavcev in 26 občinam nekdanjega ljubljanskega okraja za prevzem kliničnega bremena za izgradnjo kliničnega centra.

L. M.

gorenjska
kreditna banka

18.8.
v
ŠKOFJI LOKI

ŽREBANJE

za vse tiste, ki bodo do 31. julija vložili na hranilno knjižico ali devizni račun 2000 Ndin vezanih za 1 leto, 1000 Ndin vezanih za 2 leti ali v tem času obnovili vezavo

KRANJ • JESENICE • TRŽIČ • BLED
RADOVLJICA • ŠK. LOKA • ŽELEZNIKI

ZAHTEVAMO ZA

V tovarni gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava v Kranju so delavci nekaterih proizvodnih enot in vzdrževanja 13. in 14. julija prekinili delo, ker niso bili zadovoljni z izplačilom osebnih dohodkov. Osebnih dohodki za junij, ki so jih prejeli v torek, so bile namreč za 20 odstotkov nižji kot mesec prej. O nižjih osebnih dohodkih so bili obveščeni že nekaj dni prej. Obrazloženo je bilo tudi, zakaj so manjši, vendar je izplačilo povzročilo nezadovoljstvo. Delavci nočne izmene so organizirano prekinili delo in zahtevali enake osebne dohodke kot prejšnji mesec. Predstavniki vodstva podjetja, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij so se zato v sredo zjutraj sestali. Predlagali so začasno povečanje osebnih dohodkov delavcev v strokovnih službah zmanjšali. Vendar sporazuma niso dosegli. Delavci so zahtevali tudi izplačilo razlike ali ponovno izplačilo regresa. Okrog enajste ure v sredo, je nekaj sto delavcev demonstrativno zapustilo obrat na Laborah in se napotilo proti mestu.

Nekaj sto delavcev tovarne Sava Kranj se je v sredo, 14. julija, zbralo pred zgradbo občinske skupščine Kranj. Najprej je k predsedniku občine odšla delegacija delavcev. Dogovorili so se, da se bodo o zahtevah, ki so jih postavljali delavci, pogovarjali skupno s predstavniki vodstva podjetja, družbenopolitičnih organizacij in predstavniki samoupravnih organov. Delavci so se tudi odločili, da se ne vrnejo v tovarno, temveč da bodo pogovori v stavbi občinske skupščine. V sejni dvorani jih je sprejel predsednik skupščine Kranj Slavko Zalokar, na »sestanku« pa so prišli tudi direktor tovarne Sava inž. Janez Beravs, predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij tovarne Sava ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine.

Ko so vzklikli v dvorani nekoliko potihnili, je delavec nagovoril direktor: »Kaj želite?»

»Denar!« se je oglasilo od vsepovsod.

»Kateri denar?»

»Tistega, ki ga zaslužimo. Regres, ne pa nekakšno nagrado. Vemo, zakaj smo prišli sem. Tudi direktor in ostali to vedo. Zanima nas, zakaj nismo prejeli tistih osebnih dohodkov, ki smo jih krvavo zaslužili.«

Direktor: »Pri prejšnjem izplačilu osebnih dohodkov ste dobili 10% dobička...«

»Ki smo ga tudi zaslužili...«

Nato se je oglasil Slavko Mihelič (direktor ekonomske organizacijske službe v Savi): »Dejansko so osebni dohodki za mesec junij za 20% nižji od tistih v maju. Maja je bilo 23 delovnih dni, junija pa 22. En delovni dan pomeni 4% osebnega dohodka. Delali smo tudi eno pro-

sto soboto. Delo ob sobotah je plačano kot nadurno, ki se obračunava s 150%. To znese še 6% dohodka. Poleg tega pa ste prejšnji mesec dobili tudi 10% osebnega dohodka zaradi prihranka materiala od januarja do marca. Vse skupaj je točno 20%. Tega pa v juniju ni bilo, zato so dohodki za toliko manjši...«

»Hočemo tisto, kar nam pripada. Zakaj so potrebni številni nepomembni sestanki? Mar ni škoda denarja? Zakaj je denar samo za nekatere, za tiste, ki pošteno delajo, pa ne...«

Mihelič: »Razumem vas, vendar ne moremo kršiti zakona, ki velja za vso državo. Letos se namreč osebni dohodki lahko dvignejo v primerjavi z lanskim letom v poprečju le za 11%. Če bi to mejo prekoračili, bi nam SDK preprečila izplačilo dohodka. Ko bo sklenjen samoupravni sporazum — upamo, da bo v najkrajšem času — bo drugače. Do tedaj moramo biti potrpežljivi. Zivljenjski stroški v Sloveniji so od lanskega do letošnjega junija porasli za 19%, naši osebni dohodki pa le za 15%. Ker smo se odločili za nadurno delo, smo v prvih petih mesecih izplačali že toliko osebnih dohodkov, kolikor smo jih bili upravičeni. Zato ta mesec nismo mogli izplačati nič več, kot smo izplačali. Jutri bo takoj zjutraj zasedanje delavskega sveta. Če se strinjate, bomo predlagali naslednje:

1. vrednost točke naj se za vse delavce v proizvodnji poveča od 0,145 din na 0,155 din od 1. 7. naprej;

2. čas kolektivnega dopusta naj se plača po 0,150 din za točko in ne 0,140 din.«

»Lahko je govoriti, toda mi vemo, kako je. Delamo na tri izmene, v vročini...«

Predsednik skupščine: »Kar zadeva druga podjetja v Kra-

nju — res je, da je delo v Savi izredno naporno — imate pri vas najvišje osebne dohodke v občini. Primerjajmo osebni dohodek tkalke v Tekstilindusu z vašim osebnim dohodkom. Vendar s takim razpravljanjem ne bomo nikamor prišli. Dogovorimo se rajč, kaj bomo predlagali delavskemu svetu. Poleg dveh točk, ki jih je že predlagal tov. Mihelič, bo delavski svet razpravljal tudi o kontroli izračunavanja osebnih dohodkov, ki jo bo izdelala že danes popoldne kontrolna analitska služba in še enkrat preverila in kontrolirala vse osebne dohodke. Se s temi predlogi strinjate? Jutri takoj po zasedanju boste dobili odgovore nanje.«

»Ne!«

Predsednik skupščine: »Maloprej je tov. Mihelič pojasnjeval zakon in samoupravni sporazum. Računamo, da bo samoupravni sporazum v enem mesecu podpisan. Takrat bomo lahko tudi ustrezno korigirali osebne dohodke. Do tedaj pa moramo spoštovati zakon, ki ne dovoljuje dvigniti osebnih dohodkov za več kot za 11%. Ker ste to mejo že v prejšnjem mesecu dosegli, je ne morete več prekoračiti. Edino, kar se da storiti je, da delavski svet zviša vrednost točke. Če se vam vaših pravih o delitvi osebnih dohodkov ne zdi pravih, ga lahko dopolnite oz. spremenite, ko bo sklenjen samoupravni sporazum.«

»Mi zahtevamo naš denar! Kje je?«

Predsednik skupščine: »V podjetju. Občinska skupščina je pred enim mesecem sklenila, da tistim delovnim organizacijam, ki veliko izvažajo, med njimi je tudi Sava, zniža prispevek od osebnega dohodka. Poleg tega dobiva občina od podjetij le še razne prispevke za šolstvo, otroško varstvo in podobno, drugega pa ne.«

»Zakaj so točko pisarniškim delavcem dvignili, nam pa znižali?«

Mihelič: »V strokovnih službah je bila vrednost točke za maj 0,147 din, za junij pa 0,154 din. Vrednost točke v proizvodnih enotah pa je bila v poprečju 0,157 din. Razlika torej ni v vrednosti točke, ampak v številu ur.«

Direktor: »Vrednost točke lahko zvišamo največ na 0,160 din, za čas kolektivnega dopusta pa na 0,150 din.«

»Mi delamo in ustvarimo vrednost točke 0,190 din, ne le 0,150 din. Zakaj tega ne dobimo izplačanega?«

Predsednik skupščine: »Predlagam, da počakamo do jutri zjutraj, ko bo zasedal centralni delavski svet. Če pa ne morete čakati, naj delavski svet zaseda takoj in vas obvesti o sklepih. Vi pa pojdite nazaj na delo, kajti vsaka izgubljena minuta je dragocena.«

»Ne gremo!«

Direktor: »Delavski svet bo gotovo potrdil vse vaše predloge. Ste z vrednostjo točke zadovoljni?«

»Ne! Hočemo regres!«

Predsednik skupščine: »O vrednosti točke in o regresu ne more odločati niti vaš direktor niti jaz. To je v pristojnosti samoupravnih organov. Zato njim pustimo, da o tem odločijo. Razpravljate lahko tudi s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami v oddelkih. Z delavci, ki ste jih sami izvolili in jih dobro poznate, se boste lahko pogovorili.«

Delavec: »V našem oddelku (avtopnevmatika) je že prišlo do krajših prekinitiv dela. Takrat so bili razni se-

stanki, na katerih se je o marsičem razpravljalo, vendar potem ni bilo nikakršnih bistvenih sprememb. Ne zli se nam prav, da smo prejeli manj kot smo zaslužili. Pa še to: kje so vsi pisarniški delavci, ko se mi borimo za tisto, kar nam pripada. Kaže, da so s svojo 'nagrado' zadovoljni. Mi pa nismo in jo hočemo imeti!«

Mihelič: »Ali ste za to, da se osebni dohodki povečajo za 10%?«

»Ne! Hočemo regres!«

Končno je problem »rešil« direktor Janez Beravs: »Vrednost točke se bo povečala na 0,160 din za delavce v proizvodnji, za čas kolektivnega dopusta na 0,150 din, jutri pa se bomo pogovorili s SDK, da izplačamo še enkrat po 400 din 'nagrade', in sicer samo za delavce v proizvodnji in vzdrževanju.«

To je le okrajni posnetek sredinega sestanka v prostorih občinske skupščine. Zaradi nerada — govorjenja vseprek — ni bilo mogoče zabeležiti vsega. Seveda pa moramo upoštevati, da so bile izjave delavcev, direktorja, predstavnika podjetja in predsednika skupščine pod vtisom mučnega dogodka.

Sklepi delavskega sveta

V četrtek zjutraj ob 6. uri je bila v Savi seja centralnega delavskega sveta. Obravnavali so zahteve delavcev po zvišanju osebnih dohodkov in izplačilu dodatnega regresa.

V smislu 16. člena pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, na osnovi katerega je mogoče v izjemnih primerih regulirati višino planske vrednosti točke, je delavski svet sprejel sklep, da planska vrednost obračunske točke od 1. julija naprej znaša 0,160 din, namesto dosedanjih 0,145 din. To pomeni 10-odstotno povečanje osebnih dohodkov. Velja za proizvodne in vzdrževalne enote, storitvene delovne enote brez trgovske mreže, za delavce v skladiščih in prodajni službi in v notranjem transportu v službi organizacije dela. Vrednost obračunske točke v času kolektivnega dopusta pa se dvigne od sedanjih 0,140 din na 0,150 din. Tisti, ki bodo delali v času kolektivnega dopusta, pa bodo imeli točko obračunano po 0,160 din. Ta sklep velja za vse delavce, ne glede na to, v kateri enoti delajo.

Za čas prekinitve dela 13. in 14. julija prejmejo delavci, ki so delo prekinili, osebni dohodek v višini 60 odstot-

kov izplačane vrednosti točke v juliju. Manjše osebne dohodke bodo prejeli tudi vodje enot, kjer so delavci prekinili delo.

Delavski svet je tudi potrdil predlog, da dobe delavci z najnižjimi osebnimi dohodki izplačan dodatni regres v višini 400 din. Sklep so utemeljili, češ da je regres, ki je bil izplačan hkrati z osebnimi dohodki, ravno pokrival razliko med majskimi in junjskimi dohodki.

Ker je bilo med delavci slišati pripombe na račun organizacije dela in nepopolne zaposlenosti v podjetju, je delavski svet dal vodjem enot nalogo, da takoj po vrnitvi s kolektivnega dopusta izdelajo analizo zaposlenosti in organizacije dela. Pripombe so bile tudi na račun slabše povezanosti samoupravnih organov v enotah z vodstvi enot.

Da ne bi bilo več stalnih uganj in komentiranj o višini osebnih dohodkov vodilnih delavcev in strokovnjakov, je delavski svet zadolžil obračunsko službo, da vsak mesec pripravi za informativni list izračun poprečjih osebnih dohodkov v vseh delovnih enotah in višino dohodkov vodilnih uslužbenecov in strokovnjakov. L. B.

SLUŽENI DENAR

Predstavniki podjetja so povedali

Inž. Jože Vuk, namestnik predsednika delavskega sveta:

»Sklepi, ki so bili sprejeti na današnji seji delavskega sveta ob 6. uri zjutraj, bodo uresničeni in jih tudi že uresničujemo. Razen teh pa so še sklepi, ki se nanašajo na boljše delo, boljše organizacijo in na to, da bomo s 100-odstotno zaposlenostjo vseh v podjetju nadoknadili zamujeno. Poudarim naj tudi, da smo v podjetju že dlje časa razmišljali zaradi naraščanja življenjskih stroškov o povečanju osebnih dohodkov. Žal pa za zdaj zaradi zakonskih omejitev na tem področju ne moremo nič narediti.«

Inž. Janez Beravs, direktor podjetja:

»Menili smo, da moramo zadevo sami urediti. Ko pa so bili izplačani osebni dohodki, so se pojavili tudi prvi komentariji in tudi grožnje o prekinitvi dela. Zato smo imeli že v tork popoldne razgovore s predstavniki svetov ekonomskih enot. Ker smo se dogovorili, da bomo problem rešili do naslednjega dne popoldne, smo bili prepričani, da ne bo prišlo do težav. To tudi zato, ker ta dan ni bilo v nobeni proizvodni enoti prekinitve dela. V sredo zjutraj ob 5.30 pa sem izvedel, da je v nočni izmeni prišlo do organizirane prekinitve dela, ker delavci niso verjeli, da ne moremo izplačati večjih osebnih dohodkov zaradi zakonskih omejitev (11-odstotni limit). Zato smo imeli 3-urni sestanek s predsedniki svetov delovnih enot, predstavniki družbenopolitičnih organizacij podjetja in vodij proizvodnih delovnih enot. Po tem sestanku pa so delavci kljub doseženemu sporazumu nasilno zapustili podjetje in demonstrativno odšli na občinsko skupščino.«

Franc Rakovec, organizator samoupravljanja v podjetju:

»Delavci se zavedajo, da bodo morali sami, kar je bilo zaradi prekinitve izgubljenega, nadomestiti. Vendar pa nas vseeno vznemirjajo različne podražitve in med drugim tudi ukrepi občinske skupščine o povečani vodarni, kanalščini in smetarini. To tembolj, ker so osebni dohodki limitirani z 11 odstotki. Različne nenehne podražitve in zamrznjeni osebni dohodki; to ni enostavna

zadeva. Zato menim, da so sprejeti sklepi na današnji seji delavskega sveta začasni in bodo veljali le do sklenitve družbenega sporazuma.«

Štefan Marčijan, predsednik sindikalne organizacije v podjetju:

»Zavedamo se, da mora sindikalna organizacija kot politična organizacija oceniti, kako je bilo mogoče, da v takšnih pogojih organiziranega samoupravljanja kot je pri nas v podjetju, nismo uspeli doma rešiti stvari. Člani izvršnega odbora sindikalne organizacije se sprašujejo, od kje izvira nezaupanje delavcev v dogovore, ki smo jih imeli, in kako je nastal tak položaj. Ocenjujemo, da vzrok za to niso notranji odnosi, marveč razmere, ki so v gospodarstvu nasploh. To in pa različne podražitve, omejitve in tako naprej je ustvarilo nezaupanje med delavci. Med vsemi dogodki so namreč delavci obsojali podražitve, nekatere gradnje, obljube itd. Dokler bodo razmere takšne, mislim, da bo tudi sindikat težko delal. Naša sindikalna organizacija je bila ena tistih, ki je zahtevala, da med drugim ne pride do podražitev vode, kanalščine in smetarine v občini. Tudi sedaj se pridružujemo stališču občinskega sindikalnega sveta, da mora skupščina ponovno razpravljati o podražitvah in da od sprejetih sklepov deloma odstopi.«

Sindikati v Savi je vse do slej zagovarjal stališče, da bomo skušali na podlagi ustvarjenega dohodka in na podlagi sporazuma izboljšati najnižje osebne dohodke. To smo sedaj pojasnjevali in zagovarjali. Vendar pa delavci ne razumejo in sprašujejo, kako lahko zakon omejuje višino osebnih dohodkov za 11 odstotkov, če so se po drugi strani življenjski stroški že povečali za 19 odstotkov in smo še vedno priča raznim podražitvam.

V sredo zjutraj smo se odločili, da namesto ob 13. uri sklicane redne seje izvršnega odbora sindikalne organizacije, skličemo takoj izredno sejo, na katero smo povabili predstavnike vodstva in samo-

upravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij in predsednike svetov delovnih enot. Na tem sestanku smo se domenili, da se nekaterim delavcem začasno poveča vrednost točke in se zato za nekaj odstotkov zmanjšajo dohodki strokovnih delavcev. Za to smo se odločili, čeprav smo bili prepričani, da ni prav, da se jim dohodki zmanjšajo, saj tudi dohodki strokovnih delavcev sedaj niso najbolj stimulatívni.

Lahko rečem, da smo v teh razgovorih in stališčih uspeli prepričati večino delavcev v proizvodnji, da so začeli z delom in hkrati sprejeli predloge. Vendar pa v treh proizvodnih enotah takšnih predlogov in obrazložitvev o zakonskih omejitvah niso sprejeli in zato odšli iz podjetja.«

Inž. Tone Lah, član sekretariata ZK in vodja enote poljedelci:

»Po razgovoru v stavbi občinske skupščine, je delo v podjetju normalno steklo in delavci so izjavljali: 'Zdaj je treba delati, da ne bo še večje škode'. Lahko rečem, da delo v tovarni poteka sedaj intenzivneje kot je sicer do slej in da bomo dobršen del izgube nadoknadili še pred kolektivnim dopustom. Če ne bomo mogli vsega nadoknaditi, pa bomo za en dan skrajšali dopust. Menim tudi, da so si delavci ob teh dogodkih in s takšnim načinom vzeli preveč pravic, vseeno pa so pokazali, da so problemi, ki jih je treba rešiti, zunanaj podjetja.«

A. Z.

Dogodki v kranjski Savi so marsikoga presenetili. Zakaj? Sava je namreč podjetje, ki je prav v zadnjih letih doseglo več lepih uspehov, uresničilo vrsto načrtov in beležilo ugodne poslovne rezultate. V primerjavi z nekaterimi drugimi podjetji v občini in zunaj nje so bili osebni dohodki zaposlenih dokaj večji. Po drugi strani so v Savi tudi na področju organizacije samoupravljanja in obveščanja imeli velikokrat več izkušenj. Priznati je treba, da so se po njihovih samoupravnih izkušnjah zgledevala prenekatera podjetja. Prav na področju samoupravljanja so dosegli tudi prav tako lepe rezultate.

Prav zato so zadnji dogodki nekako nerazumljivi in zbujačo misel, da bi morda trenutne težave lahko uredili v podjetju drugače. Ne glede na dogodke pa je najbrž res in bi bili kakršnikoli dvomi odveč, da bodo ob sedanji organizaciji samoupravnih oziroma notranjih odnosov nastale težave v podjetju lahko ocenili, uredili in pravilno rešili. Prav to, da so že naslednji dan našli določene rešitve in da bodo prav gotovo v sedanjih analizah skušali začasno (v skladu z možnostmi in sedanji predpisi) urediti nastali položaj, pa spet kaže, da morda takšni dogodki niso bili potrebni.

Seveda pa po drugi strani ne moremo mimo ugotovitve, da so ukrepi, ki so jih že sprejeli, in tisti, ki jih še bodo, prav gotovo le začasni. Ob uspešnih delovnih in poslovnih rezultatih sedanje zakonske omejitve o izplačevanju osebnih dohodkov na eni strani in naraščanje življenjskih stroškov na drugi, terjajo, da se ta še vedno veljaven ukrep čimprej nadomesti z družbenim dogovorom. Čeprav morda nekateri mislijo, da se tudi ob sedanjih še veljavnih predpisih oziroma določilih da z ustrezno notranjo organizacijo in razdelitvijo blažiti težave in jih za določen čas premostiti z napovedmi, da so le-te le začasne, pa je prav v primeru kot je Sava (ko sicer beležijo pozitivne rezultate) vsako odlašanje, čakanje, zavlačevanje nepravilno. Prav gotovo ob tako povečanih življenjskih stroških 11-odstotni limit za izplačevanje osebnih dohodkov postaja iz dneva v dan manj razumljiv.

Pa ne le to. Nekajkrat smo že lahko slišali, da so ob različnih ukrepih potegzili kratek konec tisti, ki dobro gospodarijo. Čakamo na ukrepe, rešitve, dejanja, da bo položaj postal drugačen. Čas je torej, da na podlagi sprejetih in zapisanih sklepov začnemo tudi delati, da nehamo le gasiti, ampak tudi zdraviti; če ne gre drugače, tudi z za določen čas bolečimi posegi. Če nekaterim podjetjem vrsta takšnih in drugačnih pomoči ni pomagala, potem se je treba sprijazniti, da po takšni poti ni več pomoči.

Ob takšnih ugotovitvah pa seveda nimajo prav le tisti, ki govorijo, da je najprej treba stvari urediti zgoraj, in tudi ne tisti, ki menijo, da je rešitev predvsem spodaj v delovnih organizacijah. Na vseh področjih — od delovne organizacije, občine in naprej — so potrebni učinkoviti (zaostreni in realni) programi in ukrepi.

Z dobršno mero nelikvidnosti, s katero se danes srečujemo v zelo širokem merilu, se prav gotovo kaže tudi nepripravljenost in neučinkovitost pri odpravljanju nepravilnosti in težav. In prav nepripravljenost in neučinkovitost povzročata vedno večje težave tudi tistim, ki dobro gospodarijo. Da to drži, kažejo tudi trenutne ocene o dogodkih, ki so bili v Savi. A. Zalar

Komunalni servis

Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. gradbenega inženirja ali gradbenega tehnika
2. ključavničarja
3. 3 slikopleskarje
4. 5 nekvalificiranih delavcev
5. vajence za gradbene poklice

Pogoji pod 1: višja strokovna izobrazba ali srednja strokovna izobrazba, lahko tudi brez prakse, moški za delo v gradbeni operativi;
pod 2: kvalificiran ključavničar, odslužen vojaški rok;
pod 3: kvalificirani slikopleskarji, lahko brez prakse;
pod 4: starost najmanj 18 let, za priučitev v cementni delavnici;
pod 5: dokončana osemletka, zdravstvena sposobnost za uk slikopleskarja, steklarja, mizarja, zidarja, kamnoseka, teracerja, cementarja in avtomehanika.

Prijave sprejema splošni sektor v Kranju, Mladinska ulica 1.

Kreda Radovna Bled

čestita vsem občanom za krajevni praznik Bleda in za dan vstaje slovenskega ljudstva

Kovinska delavnica Bled

KJUČAVNICARSTVO — KLEPARSTVO

se pridružuje čestitkam za krajevni praznik Bleda in za dan vstaje slovenskega ljudstva ter se priporoča s svojimi storitvami

Krajevna skupnost Bled

čestita svojim občanom za krajevni praznik ter za dan vstaje slovenskega ljudstva in želi še več delovnih uspehov

Restavracija Bled

Vsem občanom Bleda in okolice čestita za praznik Bleda in se priporoča za nadaljnji obisk

Kmetijska zadruga Bled

čestita vsem članom in občanom za praznik Bleda.

V vrtnarijah na Bledu in v Radovljici opravlja vse vrtnarske in cvetličarske storitve.

Poleg reprodukcijskega materiala za kmetijstvo prodaja tudi gradbeni material — posebne opečne izdelke po konkurenčnih cenah

Nikoli in nikamor brez nasveta in ugodja, ki vam ga nudi

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Generalna direkcija
Ljubljana, Dvořakova 11 a
telefon 313-226, 323-466
Telex: 31206

PRODAJA VSEH VRST ŽELEZNISKIH, LETALSKIH IN LADIJSKIH VOZOVNIC ZA TU-INOZEMSTVO — HOTELSKE REZERVACIJE — TURISTIČNE INFORMACIJE — POSREDOVANJE POTNIH LISTOV IN VIZUMOV — ORGANIZACIJA IZLETOV IN POTOVANJ PO JUGOSLAVIJI IN INOZEMSTVU Z LASTNIMI MODERNIMI TURISTIČNIMI AVTOBUSI — AVTOBUSNI PREVOZI — IZPOSOJANJE OSEBNIH AVTOMOBILOV S SOFERJEM ALI BREZ.

POSLOVALNICE:

Beograd, Bled, Brnik, Budva, Celje, Crikvenica, Dubrovnik, Fernetiči, Gradina (Dimitrovgrad), Hercegnovi, Jesenice, Koper, Korensko sedlo, Kozina, Lazaret (Ankaran), Ljubelj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Niš, Novo mesto, Novi Sad, Opatija, Podgora, Poreč, Postojna, Portorož, Pula, Rabac, Rovinj, Sarajevo, Sežana, Skopje, Split, Subotica, Sentilj, Skofije, Vatin (Vršac), Vrsar, Vršac, Zadar, Zagreb.

KOMPAS HOTEL DUBROVNIK — KOMPAS HOTEL BLED — KOMPAS HOTEL LJUBELJ Z DEP. »PANORAMA« — KOMPAS HOTEL »STANE ZAGAR« BOHINJ — KOMPAS IZLETNISKI DOM »RIBNO« PRI BLEDU — KOMPAS MOTEL KRANJSKA GORA — RESTAVRACIJA »LJUBELJ« LJUBELJ — RESTAVRACIJA »DETELJICA« TRZIC — ŽIČNICA »ZELENICA« LJUBELJ — GOJITVENO LOVISCE PETROVCI

Obiščite našo poslovalnico in Kompas hotel na Bledu. Obenem čestitamo občanom Bleda in okolice za praznik Bleda.

Prireditve ob blejskem prazniku

Ze v četrtek in večeraj so bile na Bledu prireditve v počastitev krajevnega praznika in obletnice vstaje. V četrtek zvečer je v festivalni dvorani nastopila folklorna skupina Emona iz Ljubljane, ki se je predstavila s plesi, večeraj pa je bila ob 18. uri najprej zvezna seja krajevne skupnosti, zvečer pa so zakurili še kresove. Več prireditev pa bo tudi v prihodnjih dneh. Tako bodo v torek ob 13. uri sprejeli na Bledu karavana Pešem poletja, zvečer pa bo pod tem naslovom v festivalni dvorani zabavno turistični festival. Nastopili bodo najboljši jugoslovanski pevci zabavnih melodij. V sredo zvečer bo pred festivalno dvorano zabavno folklorna prireditve. 22. julija ob 10. uri bo v zdraviliškem parku promenadni koncert. Zanimiva prireditve bo tudi v soboto, 24. julija, ko bo v prenovljeni cerkvi na blejskem otoku koncert resne glasbe. Zadnje prireditve v počastitev praznika bodo še v torek, 27. julija, ko bo nočni promenadni koncert na Jezeru, v sredo, 28. julija, bo ob 21. uri velik ognjemet z gradu in v četrtek, 29. julija, ob 20.30 bo v festivalni dvorani nastopil folklorni ansambel Tanec iz Skopja, ki se bo predstavil z jugoslovanskimi narodnimi plesi. A. Z.

Številne poslovne prireditve

Pravzaprav bi tudi tako lahko imenovali različne simpozije, seminarje in podobna delovna ali študijska srečanja različnih skupin strokovnjakov. Prav tovrstnih prireditev je v zadnjih letih na Bledu precej. Lahko bi celo rekli, da v naši državi skoraj ni mesta, kjer bi se v enem letu zvrstilo toliko tovrstnih srečanj. Letos so se tako že sestali usnarji, gradbeniki, zdravniki, biokemiki, ekonomisti, radijski in televizijski delavci, knjigovodje, bibliotekarji, pravniki, psihologi in drugi. Do konca leta pa bo tovrstni program še precej večji. Ker se na enem simpoziju zbere od 200 do 600 udeležencev in traja takšno srečanje od 2 do 5 dni, potem to pomeni, da je Bled postal zanimiv tudi za tako imenovani poslovni turizem. A. Z.

Ob krajevnem prazniku Bleda

Uresničevanje blejskih perspektiv

Dogodka na današnji dan pred 30 leti se prebivalci krajevnih skupnosti Bled vsako leto spominjajo. 17. julija so namreč mladinci Bleda in okoliških krajev pripravili prvo akcijo proti okupatorju. Raztrosili so letake in izobesili zastave. Zato je ta dan praznik krajevnih skupnosti Bled.

V zadnjih letih se je na Bledu veliko spremenilo. Niso zrasli le novi, marveč tudi preurejeni turistični objekti. To, kar so bili pred nedavnim še načrti, danes postaja resnica. Velik del tega. Pa ne le objekti. Prebivalci Bleda, ki so se še ne tako dolgo tega radi pohvalili o turističnih lepotah, danes živijo za turizem.

In kako poteka uresničevanje perspektiv? O tem smo poprašali nekatere, ki danes tako ali drugače razmišljajo o tem in ki si tako ali drugače prizadevajo, da bi Bled jutri pomenil nekaj več, kar danes predstavlja v turističnem, gospodarskem oziroma družbenem razvoju tega dela občine. Takole so nam odgovorili.

Lovro Radešič, tajnik krajevnih skupnosti:

»Morda prav zaradi zagretosti za turizem v naših delovnih načrtih še vedno zasledimo na prvem mestu urejanje komunalnih vprašanj.

Mislím, da ni nič narobe, če želimo, da bi bile ceste na Bledu čimbolje urejene, da bi bili parki čimlepši, da bi uredili kanalizacijo na nekaterih področjih itd. Seveda so potrebe večje od sredstev in jih le postopoma rešujemo. Zdaj pa se mi tudi, da pri vsej tej zagretosti včasih kar preveč pozabljamo tudi na reševanje nekaterih socialnih problemov. Res je sicer, da teh na Bledu ni veliko, vendar to ne more biti opravičilo. Tudi na kulturnem področju nas čaka še precej dela. Naj povem le to, da mi je včasih kar nerodno, da imamo tako neurejeno knjižnico. Potem je tu še otroško varstvo itd. Skratka, ob reševa-

nju komunalnih bomo morali misliti tudi na urejanje družbenih vprašanj.»

Inž. Leopold Pernuš, predsednik turističnega društva:

»Če pogledam rezultate na področju turizma, potem mislim, da smo na Bledu v zadnjem času krenili po pravi poti. Pred nami je izgradnja zimskega rekreacijskega središča, golf igrišča, umetnega drsališča. Vse to so objekti, ki naj bi pripomogli, da bi bil Bled zaseden poleti in pozimi. Ob tem pa nam seveda še vedno manjka turističnih postelj in sporednih objektov. Zato se bomo še letos obrnili na različne interese za tovrstne investicije. Mislim, da je nekaj nad 5500 postelj, kolikor jih je na Bledu v hotelih in zasebnih sobah (ter v kampu Zaka) premalo. Bled prav

gotovo potrebuje še dva do tri tisoč postelj v hotelih, razvitejši kmečki turizem v okolici itd., da bi se približal tistemu, kar danes želimo.»

Jože Kapus, direktor zavoda za turizem:

»Čeprav na Bledu še vedno primanjkuje turističnih postelj in sporednih objektov (bifeji, slaščičarne, kavarne, trgovine itd.), mislim, da smo v preteklosti precej grešili, ker nismo dovolj skrbeli za gradnjo tako imenovanih infrastrukturnih oziroma rekreacijskih objektov. To skrb je z ustanovitvijo prevzel naš zavod. Mi smo se odločili za izgradnjo Zatrnika, golf igrišča, ureditev otoka in kampa v Zaki. Dela na otoku bodo še letos končana, medtem ko smo kamp prav tako precej modernizirali. Izgradnja zimskega rekreacijskega središča

dobro poteka, čeprav nam je precej nagajalo slabo vreme, in letos bomo z deli končali. Tudi z izgradnjo golf igrišča smo zadovoljni in mislim, da ga bomo prihodnje leto lahko odprli. Ko bo to zgrajeno in bomo dobili še umetno drsališče, bo Bled začel dobivati realnejšo podobo bodočega razvitega turističnega kraja.»

Silvo Jordan, direktor Ljubljana Transport — hoteli Bled:

»Preurejeni hoteli, gradnja rekreacijskih objektov, misli o izgradnji Triglavskih žičnic, fitnes proga, zimsko umetno drsališče itd. vse to kaže, da Bled prehaja iz poletnega letoviškega kraja v turistični kraj s podaljšano in tudi zimsko sezono. Danes že lahko ugotovimo, da so se vsi objekti že prilagodili tudi zimskemu turizmu in zadnja

novitvi hotela Jelovica in Lovce, v tretji fazi pa je dograditev hotela Krim, ki bo gotov prihodnjo sezono. V programu pa je še ureditev kuhinje, restavracije, kavarne, snack bara in igralnice v hotelu Toplice, izgradnja restavracije v rekreacijskem središču Zatrnik, obnovitev hotela Belvedere in ureditev celotnega področja Mlino. Ko bomo z izgradnjo nove šole dobili prostore v stari šoli za potrebe gostinske šole in ko bodo končani nekateri rekreacijski objekti, se bo sedanja letna zasedenost blejskih hotelov povečala od 45 na 55 odstotkov. To pa bo hkrati opravičilo sedanje investicije.

Božo Benedik, načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine:

»Brez turističnih in gostinskih objektov si ne moremo zamisliti večjega turističnega razvoja. Prav tu na Bledu kasnimo. V zadnjem času je v gradnji več rekreacijskih

zimski sezona je bila prav gotovo precej uspešna. Skratka, stvari na Bledu so se po zaslugi vseh (ne le enega podjetja) začele spreminjati. Zal so trenutno morda nekatere naloge zaradi sedanjega gospodarskega položaja pretežke. Čeprav se je naše podjetje dokaj težko uveljavilo, smo z dosedanjimi rezultati lahko zadovoljni. V prihodnje nas čaka obnovev Park hotela in hotela Triglav ter gradnja stanovanj in nekaterih drugih objektov. S tem se nameravam vključiti v nadaljnji razvoj, za katerega želim, da bi potekal tako, da bi Bled delal in posloval kot celota.»

Janez Zerovec, začasni direktor združenega podjetja hoteli Toplice:

»Za združitev hotelov smo se odločili, da združimo nekatere službe in zaradi enotne investicijske politike šti-

rih hotelov, ki danes predstavljajo 60 do 70 odstotkov vseh družbenih zmogljivosti na Bledu. Uresničevanje investicijskega programa dobro napreduje. Končani sta ob-

objektov, vendar pa primanjkuje ležišč. Brez teh ni moč povečati obiska in zagotoviti rentabilnosti vseh objektov. Zato bo v prihodnje ena glavnih nalog izgradnja novih hotelskih ležišč in sporedno s tem ureditev prometa.

Bogato tradicijo in lepe razvojne možnosti na Bledu imata tudi gozdarstvo in lesna industrija. Ti dve panogi se vse bolj prebijata v sam vrh slovenske lesne industrije. Tudi Vezenine so zelo pomembne zaradi zaposlovanja žensk, medtem ko je trgovina dopolnilo gospodarskemu razvoju Bleda. Zato smo ob dosedanjem razvoju Bleda tudi z njegovo perspektivo lahko zadovoljni.»

● Bled se torej vsak dan spreminja in tudi za prihodnje načrti niso majhni. In ker je praznik priložnost za neke vrste obračun, lahko ugotovimo, da so na Bledu naredili precej pri uresničevanju nadaljnega razvoja. A. Zalar

Kriza v Maroku

Marokanski kralj Hasan II. je v soboto na malone čudežen način rešil sebe in svoj režim, ko so v Rabatu poskusili izvesti državni udar. Sodeč po poročilih očividcev, so imele scene v kraljevi rezidenci — udar so poskusili ravno v trenutku, ko je maroški suveren gostil povabljenec ob svojem 42. rojstnem dnevu — skorajda mističen prizvok. V nekem trenutku je mlad vojak, ki je imel nalogo likvidirati kralja, podlegel magičnemu vplivu svojega vladarja, ki mu je ukazal, naj mu poljubi roko. Vse to in še precej podobnih zgodbic je kajpak le zunanje obeležje neuspelega udara: zanesljivo so zelo zanimive, toda še zdaleč ne najbolj pomembne pri ocenjevanju dogodka, kakršen je bil ta. Tisto, kar opazovalci tehtajo, je trenutno razmerje sil. Kralj se je rešil, toda brez pomoči generala Ufkirja (ki ga imamo sicer v žalostnem spominu zaradi likvidacije sindikalnega voditelja Ben Burke, zaradi česar je bil v Franciji v odselnosti celo obsojen na smrt) mu to verjetno ne bi uspelo. Sedaj je, v tem se strinjajo skoraj vsi, general obilno nagrajen za svoje usluge: postal je prva violina Maroka. To pa pomeni, da se obeta tej severnoafriški deželi v bližnji bodočnosti režim trde, konservativ-

ne roke, ki bo pometla (ali vsaj na vsak način poskusila) z vsemi nasprotniki, odkritimi ali prikritimi. V Maroku bo torej še vedno monarhija, prevratniki so sanjali o republiki. Kdo vse so bili v njihovih vrstah, je težko reči, saj podatki o tem niso kdo ve kako bogati. Nedvomno je igral najvažnejšo vlogo (ali eno najvažnejših) general Mohamed Medbuh, načelnik kraljevske vojaške hiše in maršal dvora, ki mu je uspelo med gojenci vojaške akademije nabrati dovolj pristašev — nekaj sto po podatkih, ki jih imamo — da je lahko z njimi začel udar. Prevratniki so po začetnih uspehih (med drugimi so nekaj ur držali tudi radijsko postajo in oddajali proglose) začeli delovati skrajno zmedeno in to je — ob osebni prisobnosti in dragoceni pomoči zvestih pristašev — tudi rešilo Hasana II. Sedaj lahko pričakujemo obdobje precej krutega in neusmiljenega obračunavanja s poraženci — govornice o nenehni ustrelitvah že preplavljajo svet. V Rabat so takoj po novici, da da je kralj živ in zdrav, začele prihajati čestitke z naj-

boljšimi željami — nekateri (jordanški kralj Husein) pa so jih prinesli kar osebno. Izjave, ki so namenjene javnosti in so jih poslali nekateri državni voditelji, vse brez izjem bleščijo od dobrih želja, pa bi tako lahko rekli, da Hasan II. še vedno uživa dober glas — kar pa najbrž ni povsem res. To dokazuje med drugim Libija, ki se je (malce zaletavo najbrž) odkrito postavila na stran prevratnikov, zaradi česar utegne imeti njen šef, komaj 29-letni polkovnik Gadafi še večje ali manjše težave. Nesporno je precej razlogov za tako stališče Libije (saj se na splošno verjetno ni moč strinjati z vsemi, kar se je dogajalo v Maroku zadnja leta), težko pa je mogoče najti za to tudi zadostna opravičila, če se držimo samo nekaterih protokolarnih pravil, da o bolj ali manj odkritem vmešavanju v notranje zadeve drugih niti ne govorimo. Kakorkoli že, v tem trenutku je Hasan II. še vedno v sedlu in tristo let stara alavitska vladarska hiša je sicer pretresena, toda nikakor ne na tleh.

V Londonderryju na Severnem Irskem še vedno teče kri. Sedaj je tam že 11.000 britanskih vojakov, toda red in mir sta še vedno daleč. Strasti, ki jih pogrevajo in nacionalistična čustva, imajo še vedno — na žalost — prednost pred razumom.

Medtem pa se je v Veliki Britaniji tudi že začela kampanja za vstop v Evropsko gospodarsko skupnost. Vlada premiera Heatha je začela z dokazovanjem in prepričevanjem, ki naj omahljivec v deželi naposled privede v Evropo oziroma jih pripravi do tega, da bodo glasovali za vstop Velike Britanije med šesterico. Po zadnjih podatkih agencije, ki ugotavlja javno mnenje, je nekako polovico Britancev proti temu, da bi se pridružil EGS — ali pa imajo o tem le zelo nedoločene pojme. To pa je nekaj, kar bo Heathu in njegovim sodelavcem verjetno vsaj nekoliko zagrenilo letošnje počitnice.

Govornice o tem, da bodo zahodnonemško marko revalorirali prihodnji mesec za približno 5% (kar naj bi se

tajno dogovorila Pompidou in Brandt med zadnjim sestankom), so v Bonnu precej odločno demantirali in tako je bodoča usoda te evropske valute še vedno nejasna.

Novica, ki je pred dnevi prišla iz Bejruta, je bila več kot senzacionalna: sirske oblasti so zaplenile veliko pošiljko kitajskega orožja (med drugim naj bi bilo v njej tudi 200 tankov!), namenjenega palestinskim komandosom. Razplet nepričakovanega dogodka pa je bil očitno dosti manj hrupen kot njegov začetek, saj so zadevo z orožjem očitno uredili »na tihem«: kako in kaj, ni znano. Tako je ostala ta afera samo eden izmed kampanjskih zapletenega mozaika bližnjevzhodnega dogajanja.

Jugoslovanski radioamaterji v Tacnu

V sredo se je začel na Strokovni šoli republiškega sekretariata za notranje zadeve v Tacnu pod Šmarno goro 10. jubilejni zbor radioamaterjev Jugoslavije, posvečen 25. obletnici te organizacije in 30. obletnici vstaje jugoslovanskih narodov. Zbor je organizirala Zveza radioamaterjev Slovenije, pokrovitelj zbora pa je predsednik mestne

skupščine Ljubljana inž. Miha Košak. Srečanje jugoslovanskih radioamaterjev, ki se ga udeležuje prek 400 članov te organizacije iz SFRJ in tujine, bo končan drevi. Jubilejni zbor se je začel s skupščino Zveze radioamaterjev Jugoslavije. Na njej so bili tudi pokrovitelj inž. Miha Košak, podpredsednik skupščine SRS Marjan Orožen, član re-

publiškega izvršnega sveta Vladimir Bračič, član republiške konference SZDL Viktor Avbelj, predsednik CK ZMS Živko Pregl, komandant republiškega štaba vseljidske obrambe Bojan Polak, predsednik komisije za splošni ljudski odpor pri CK ZKS Albert Jakopič - Kajtimir, sekretar za notranje zadeve Silvo Gorenc, generalpolkovnik Franc Tavčar, generalni direktor Iskre Vladimir Logar itd. Ob tej priložnosti so odprli v prostorih kadetske šole v Tacnu tudi razstavo o delu Zveze radioamaterjev Jugoslavije in uspehih društva na srednji strokovni šoli za notranje zadeve.

Uvodni referat o delu Zveze radioamaterjev Jugoslavije je prebral njen predsednik Bogdan Trgovčič. Orisal je značilnosti organizacije, ki se vedno bolj vključuje v naš družbeni sistem, posebno pa v sistem vseljidske obrambe. Poudaril je, da je organizacija doslej izredno tesno sodelovala z Jugoslovansko ljudsko armado, zaželel pa je, da bi prav tako plodno sodelovali tudi z ostalimi organizacijami. Predsednik je tudi dejal, da radioamaterji prek »etra« krepijo bratstvo med jugoslovanskimi narodi in bratstvo z ostalimi narodi

sveta. Radiozveze namreč ne poznajo meja. Danes ima organizacija radioamaterjev Jugoslavije že preko 50.000 članov, ki so s svojimi skrivnostnimi napravami že velikokrat pomagali pri raznih elementarnih nesrečah, pri izobraževanju kadrov za potrebe JLA itd. Predsednik Trgovčič je izrazil upanje, da bo organizacija tudi v prihodnje tako uspešna in da se

bo vanjo vključilo še več članov, predvsem pa žensk, ki so sedaj skopo zastopane.

Na koncu seje so razdelili še plakete Nikola Tesla in nagrade v tekmovalju jugoslovanskih radioamaterjev. Med slednjimi je bil tudi Kranjčan Branko Pirc, ki je dobil tretjo nagrado v konkurenci zasebnih radiopostaj.

Jubilejni zbor bo trajal do danes popoldne, ko bodo slovesno razglasili rezultate tekmovalj v okviru 10. srečanja jugoslovanskih radioamaterjev. J. Košnjek

Med nagrajenimi radioamaterji je bil tudi Kranjčan Branko Pirc. — Foto: F. Perdan

● Petkovi večeri dobivajo v nekem smislu v Trziču svojo kulturno tradicijo — postali so otvoritveni večeri likovnih razstav.

Pretekli petek se je Tržičanom predstavil slikar in grafik Jože Trpin iz Ljubljane. Njegov slikarski debut izven prestolnice so domačini lepo sprejeli, še predvsem zaradi motivov: Trpin predstavlja v svojih 20 razstavljenih delih gorski svet. Prevladujeta oljna tehnika in realistični slog, v nekaterih delih pa avtor svoj slikarski izraz poenostavlja in motive stilizira.

Otvoritvi razstave v paviljonu NOB je prisostvoval tudi ustvarjalec, v imenu pokrovitelja — planinskega društva Tržič — pa je spregovoril Anton Costa.

● Pretekli vikend so člani folklorne skupine Karavanke iz Trziča izkoristili za nastop v slovenskem zamejstvu. Ze v soboto zvečer so nastopili v Gradiški na proslavi, ki jo je organizirala lokalna organizacija KP Italije. Kulturnemu programu mladih Tržičanov je prisostvovalo okrog tisoč gledalcev.

V nedeljo pa je bil v Dobrdbodu festival »Dela« (glasila KP Italije, izhajajočega v Trstu za zamejske Slovence). Z jugoslovanskimi pesmimi in plesi so nastopili pesalci trziške folklorne skupine, instrumentalni ansambel in Trziški oktet. Okrog 2000 prisotnih, med njimi precej zamejskih Slovencev, je nastopajoče nagradilo z aplavzom za skladno izvedbo zahtevnega programa. — ok

29 Miha
Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPARI!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Potem je izrekel hvalnico o sosedstvu z Nemčijo, ki je 'pod odločnim vodstvom' Hitlerjeve ekscelence in njegovih direktiv dosegla 'največjo in najbolj blesteče obdobje svoje zgodovine'.

»Jugoslovanski narod je znal ceniti tudi v preteklosti vse tiste dragocene lastnosti nemškega naroda, ki so ga pripeljali k zedinjenju in ki so ga vodile h krepkemu razvoju njegovega duha in njegove kulture. Jugoslovanski narod ni znal tega samo ceniti, marveč je videl in še danes vidi v nemškem narodu vzgled in še danes vidi v njej (v smislu nacionalnega poenotenja) in v svojem prizadevanju za izgradnjo svoje kulture, videl in še vidi čudovit vzgled nacionalne samozvoje, reda, dela in ustvarjalnega veselja. OD NOSI MED NEMČIJO IN JUGOSLAVIJO KAKOR TUDI PRIJATELJSKI OBOJESTRANSKI STIKI SO PLOD PRAVILNEGA RAZUMEVANJA ŽIVLJENJSKIH INTERESOV OBEH SOSEDNIH NARODOV IN SO ŽE VRSTO LET DOKONČNO UTRJENI.« je govoril knez Pavle in poudaril, da je tudi razvoj gospodarstva (beri: nemško kapitalistično ropanje Jugoslavije!) prispevalo svoj delež k prijateljstvu (beri: k prijateljstvu med jugoslovanskimi oblastniki in kapitalisti Kruppovega kova, ki so npr. leta 1937 v času stavke v Zvezdi zahtevali od jugoslovanskih oblastni, da s silo in streli v množico razžene stavkajoče — s prip. M. Kl.) »Zato se resnično veselim, da sem čutil v besedah vaše ekscelence ponovna zagotovila in želje, da tudi veliki nemški Reich želi utrditi sodelovanje z Jugoslavijo, kakor tudi potrditev njene svobode in neodvisnosti ter trajnih meja, ki nas družijo od pomladi minulega leta. V teh svečanih zagotovilih vidim ne samo uresničevanje pogojev za ugoden razvoj, ki bo še tesneje povezal Nemčijo in Jugoslavijo, marveč tudi dragocen doprinos za konsolidacijo miru in tem delu Evrope...«

Nobene besede o okupirani Češki, nobenih vprašanj glede novega Hitlerjevega rovarjenja proti Poljski ne prvi dan obiska, ne drugi dan, ko je Hitler knezu Pavlu in jugoslovanskim gostom razkazoval moč nemške vojske-pehote, topništva, motoriziranih oddelkov, letalstva, orožja, ki niso bile samo puške, strojnice in drugo pehotno orožje, kakršnega je Nemčija maja začela dobavljati Jugoslaviji iz Škodovih tovarn na Češkem na kredit. Parada v Berlinu 2. junija 1939, obisk v Podstadamu 3. junija, razkazovanje sposobnosti nemških lovskih letal, takrat najhitrejših na svetu, ki jih je jugoslovanskim gostom razkazoval feldmaršal letalstva Göring v letalski vojni akademiji v Gatowu, večurni pogovori 5. junija med knezom Pavlom in Hitlerjem na eni ter med Ribbentropom in Cincar-Markovićem na drugi strani so izpopolnili to 'manifestacijo nemško-jugoslovanskega prijateljstva', izražena v 'prijateljskem' komuniqueju ob zaključku obiska:

»Obisk princa Pavla, regenta Jugoslavije in njegovega spremstva v Berlinu je nudil priložnost za obsežno izmenjavo mnenj med jugoslovanskimi gosti in merodajnimi osebnostmi Velike

Nemčije. Pogovori, ki so potekali v vzdušju odkritosti in prisrčnosti ter v duhu prijateljstva, so obravnavali vsa, za obe deželi aktualna vprašanja. OBE STRANI VIDITA V ZAUPANJU POLNEM PRIJATELJSTVA IN TESNEM SODELOVANJU, KI VEŽE JUGOSLAVIJO Z NEMČIJO IN ITALIJO, ELEMENT ZA POMIRITEV EVROPE IN ZA POLITIKO S CILJEM RESNICNEGA KONSTRUKTIVNEGA DELOVANJA. Obe vladi sta trdno odločeni, da naj tej nedvoumni in trdni podlagi poglobita politične, gospodarske in kulturne odnose. V popolnem soglasju z italijansko vlado sta prepričani o tem, da s to nedvoumno politiko služita odstranitvi sedanjih, Evropo bremenječih napetosti in življenjski pravici narodov do zagotovitve mirnega razvoja.«

V komuniqueju je bilo izraženo tudi SOGLASJE IN PRIJATELJSTVO NEMCIJE IN JUGOSLAVIJE Z ITALIJO

Resnica pa je bila drugačna. Ne Nemčija ne Italija nista imeli z Jugoslavijo drugačnih namenov kakor že z okupirano Avstrijo, Češko in Albanijo. Mussolini in Ciano sta še vedno delala načrte s Hrvaško, čeprav sta glede bodočega položaja Hrvatske v zvezi z Italijo nekoliko odnehala in bi se zadovoljila, da bi bodoča Hrvatska po razbitju Jugoslavije imela z Italijo skupno zunanje in vojno ministrstvo, ki bi ju tako 'imela Italija pod svojim nadzorstvom', kakor je že 31. maja pisal Ciano v svojem dnevniku, junija pa hotel napraviti Italijo privlačno ne samo za hrvatske, marveč celo za slovenske separatiste. V ta namen je trenutno celo popustil pri zatiranju in poitalijančevanju primorskih Slovencev. O tem je 22. junija 1939 zapisal v svoj dnevnik:

»Ukazal sem Buffariniju, naj dovoli Slovcem tiskanje nekaterih majhnih nepolitičnih časnikov v slovenskem jeziku. Če hočem s politiko pritegniti pozornost Hrvatov, Slovencev itd., jim moramo prebrati misljenje, da jim jamčimo svobodo. POZNEJE BOMO RAZMISLJALI, KAKO BOMO ZOPET ZATEGNILI VAJETE.«

Julija 1939 je Ciano izdelal s Colugijem programski memorandum za raznetitev nemirov in iredente med Albanci na Kosovem in Metohiji.

»Dal sem naslednja navodila,« je 23. julija pisal v svoj dnevnik: »Akcija (za albansko iredento v Jugoslaviji) naj poteka v treh zaporednih obdobjih. 1. Splošna propaganda (beri: hujskanje) na kulturni in verski osnovi. 2. Organizacija na isti osnovi. 3. Vojaška organizacija za primer izbruha neogibne jugoslovanske krize.«

Dne 19. julija 1939 je odpotoval princ Pavel na zasebni obisk v London. Pavlova soproga Olga je bila namreč sestra kentske vojvodinje. Kljub temu pa je imel pogovore z britanskim predsednikom Chamberlainom. To je, kakor je zopet razvidno iz Cianovega dnevnika (24. julija 1939), povzročilo v Italiji 'nezaupanje do Jugoslavije', čeprav je jugoslovanski poslanik v Rimu Hristič nenehno zatrjeval 'jugoslovansko zvestobo do dežel Osi'. To zvestobo Jugoslavije je dokazal 2. avgusta s podpisom pogodbe, s katero je Jugoslavija razširila svoje 'pravice do Albanije', zakamufirane v Jadranskem paktu in drugih italijansko-jugoslovanskih javnih in tajnih sporazumih, pronesla v pristojnost Italije in tako tudi uradno priznala italijansko okupacijo Albanije.

Dne 10. avgusta je predsednik jugoslovanske vlade in notranji minister Dragiša Cvetković od-

potoval v Trst, da bi vrnil obisk italijanskega državnega sekretarja Cianettija v Beogradu. V Trstu je Cvetković mimogrede obiskal tržaške organizacije Dopolavora (fašističnega sindikata pri katerem se je zledeval jugoslovanski Jugoras — prip. M. Kl.) in ob povratku poslal Mussoliniju telegram, v katerem je izrazil 'svoje občudovanje do te fašistične korporacijske organizacije zaradi njenih dosedanjih uspehov' (beri: pri zasužnjevanju italijanskega delavskega razreda!) Svoj telegram je Cvetković zaključil:

»V tem, ko se poslavljam od Italije, mi je v prijetno dolžnost, Vaša ekscelence, da Vam ob tej priložnosti zagotavljam odkrita čustva in voljo jugoslovanskega naroda, da poglobi in utrdi prijateljske odnose z italijanskim narodom za dograditev obojestranskega sodelovanja, da bi s tem prispeval k miru in mednarodnemu sodelovanju, ki naj bi služilo splošni blaginji in napredku človeštva.«

Najbrž se je ob tem telegramu Mussolini samo prezirljivo namrdnil. Njegov zunanji minister Ciano se je namreč odpravil v Salzburg, kjer se je 11. avgusta sestal z nemškim kolegom Ribbentropom, nato pa še s Hitlerjem v prisotnosti vse 'rjave elite'. Govorili so predvsem o Gdansk, ki je bil že dolgo v ospredju svetovne politike, in Poljski. V komuniqueju 13. avgusta 1939 je bilo rečeno, da je v pogledu na Gdansk, Poljsko in druga vprašanja, o katerih so razpravljali, bila med italijansko delegacijo in nacistično elito med partnerji Osi dosežena 'stodostotna enotnost in enakost pogledov' ter 'totalitarno prijateljstvo in totalitarna pripravljenost'. Govorili so tudi o Jugoslaviji, čeprav je v komuniqueju niso imenovali. Niso razpravljali o njej kot o državi, ki je svojo politiko navezala na sile Osi, niti ne tako, kakor je bilo rečeno v komuniqueju ob obisku kneza Pavla v Nemčiji, marveč kot o državi, ki bi jo bilo treba zbrisati z evropskega zemljevida.

»HITLER... NAM SVETUJE, DA ZADAMO CIMPREG SMRTNI UDAREC JUGOSLAVIJI!«

Tako je 12. avgusta 1939 zapisal Ciano v svoj dnevnik. Torej bi Jugoslavija prišla na vrsto ne glede na kasnejše dogodke 27. marca 1941. Nož za njeno likvidacijo so brusili ne samo italijanski fašistični veljaki, marveč tudi nemški. Opozarjanje pred to smrtno nevarnostjo za Jugoslavijo ni bila torej 'samo komunistična propaganda', marveč bridka resnica, ki jo potrjujejo tudi strani iz Cianovega dnevnika.

Toda takrat se jugoslovanski oblastniki še niso zavedali tega. Poskrbeli so samo za sporazum z Mačkom. Dne 24. avgusta 1939 so uradno potrdili, da je knez namestnik Pavel podpisal sporazum med Cvetkovićem in Mačkom za rešitev hrvatskega vprašanja. Istočasno je Cvetkovičeva vlada odstopila, sestavo nove vlade pa je knez Pavle zaupal zopet Cvetkoviću. Dr. Maček je postal podpredsednik. Savska banovina se je preimenovala v Hrvatsko banovino razširjeno z nekaterimi hrvaškimi predeli drugih banovin. Tako se je odigrala tudi ta komedija, ki jo je KPJ imenovala sporazum med hrvaško, srbsko in drugimi buržoazijami jugoslovanskih narodov.

Tudi ta ugotovitev KPJ se je kmalu pokazala kot resnica. Toda o tem bomo še govorili. Gledano s stališča svetovne politike je bil ta jugoslovanski notranjopolitični problem samo obrobnegega značaja v sklopu dogodkov, ko je po Hitlerjevi likvidaciji Češke stopala v ospredje Poljska.

**KUPUJTE SREČKE EKSPRESNE LOTERIJE
NOVE IGRE JUGOSLOVANSKE LOTERIJE**

Direktor Palanačkog kiseljaka Časlov Vlačić je znal razveseliti slovenske goste. Ob polni mizi mu ni bila nobena muka zaigrati na harmoniko slovensko narodno ali povedati tak dovtip, da se mu je vsak od srca nasmejal. — Foto: J. Govekar

Šumadija, ne bomo te pozabili

Glasno je sopihal vlak z našimi izgnanci tisto julijsko noč pred tridesetimi leti iz Ljubljane proti Dolenjski. Ljubljana, Trbovlje, Hrasnik, Zidani most... Le kam nas hočejo odpeljati, so se spraševali naši ljudje. Bomo še kdaj videli svoje domove? V Zidanem mostu se je v srcih vseh utrnula iskrica upanja. Ne gremo v Nemčijo! Gremo k našim bratom na jug. Vlak se je po dolgi vožnji ustavil na postaji v Smederevski Palanki. Nihče še danes ne more pozabiti let, ki jih je preživel v prelepi Šumadiji. To so bili dnevi, ko so si še vsak tako skromen košček kruha Slovenci in Srbi bratsko razdelili.

Trideset let kasneje. Spet drvi vlak v noč iz Ljubljane proti Beogradu. Tokrat je drugače. Vagoni so razsvetljeni, po spalnikih pa se spomini vračajo ob prijetnem kramljanju točno trideset let nazaj. Veselju ni konca, saj se že vsak veseli srečanja s starimi znanci. Po tridesetih letih so se naši nekdanji izgnanci in delegacija občine Škofja Loka odločili, da obiščejo svoje nekdanje dobrotnike v Smederevski Palanki. Tudi ob še tako udobnih splanikih ni bilo nikomur do spanja. Ni bilo časa. Zakaj se ne bi po tolikih letih nekoliko pogovorili, čeprav na račun spanja.

Najbolj vneti za pogovor so zaspali šele tik pred jutrom, a jih ni prav nič motilo, da ne bi bili spet kmalu na nogah. Sončno jutro nas je pozdravilo že daleč pred Beogradom. Mimo oken je brzela prostrana ravnina z zrelo pšenico, ki je rahlo valovala ob jutranjih sapicah. Zetev je bila v polnem razmahu. Z veliko naglico smo se bližali naši prestolnici, Beograd. Na peronu so nas že pričakovali gostitelji iz

Smederevske Palanke. Objemi, solze, vzkliki, vse je privrelo iz srca. »Tone, samo, da si došao. Dugo se več nismo videli.« je bilo slišati na beograjski železniški postaji. In z druge strani: »Radojko, pa ti si? Kako je?« Pozdravov kar ni in ni bilo konca. Pa, saj ni čudno. Trideset let ni kar tako.

Gostitelji so nas naložili v udoben avtobus Centroturista iz Beograda in v kombi ter osebne avtomobile. Odpeljali smo se proti cilju. Sonce je neusmiljeno pripekalo, ob cesti pa so se pasli črni prašiči, živina, okoličani pa so ob cesti prodajali tako lepe breskve, da so marsikaterega avtomobilista premamile. Peljali smo se mimo številnih značilnih srbskih vasi po nekoliko gričevnati pokrajini, ki je izredno lepa za oko. Ljudje so kljub prazniku — dnevu vstaje srbskega naroda — hiteli z žetvijo. Zito je bilo treba čimprej pospraviti, da ga ne bi uničilo deževje ali toča.

Bližali smo se cilju. Toda gostitelji so imeli še pred tem drugačne račune. Nekaj kilometrov pred Smederevsko

Palanko so v vasi Selevac poslerbeli v Lovskem domu za malico. Tako so vsaj rekli. Toda očitno je, da imajo oni o malici temeljito drugačne predstave kot mi. To, kar je bilo kar naenkrat pred nami na mizi, bi lahko imenovali bogato kosilo. Seveda se takim dobrotam — odojcem, piščanci, »ljuta« rakija in raznovrstna vina — ni mogel nihče upreti, a da bi lahko izpraznili vse krožnike in steklenice, ni bilo govora. V Selevcu bi morali ostati najmanj dva dni, da bi se nam to posrečilo. Seveda je vsakega izmed nas zanimal kraj sam. Radovednost je bila kmalu potešena.

Izvedeli smo, da je Selevac večja vas z okrog 1700 prebivalci. Pred vojno pozimi sploh ni bila dostopna. Treba je bilo gaziti blato do kolena. Prosvetni delavci so bili navadno v Selevcu le zaradi prestajanja kazni. Ze med vojno se je začelo stanje spreminjati. Vsi so bili naklonjeni narodnoosvobodilnemu gibanju in ljudje so množično odhajali v partizane. Tudi po vojni ni bilo niti ene akcije v zveznem merilu, da mladinci tega kraja ne bi sodelovali v njej. Tudi sam kraj so s skupnimi močmi elektrificirali in zgradili ceste z asfaltno prevleko v tri smeri. V kratkem bodo dobili elektriko še vsi tisti, ki je nimajo, uredili pa bodo tudi kanalizacijo in avtobusno postajo. Zdaj imajo v vasi kar

štiri šole, ki ne ustrezajo več. Prihodnje leto bo zgrajena nova, ki bo veljala okrog 700 milijonov S din. Velika pridobitev bo tudi nov urbanistični načrt, ki bo uredil vse nadaljnje gradnje, ker so vse stavbe sedaj precej razmetane. Sicer pa ima za ves napredek kraja velike zasluge zadruga. Direktor zadruga je bil takoj pripravljen spregovoriti o delu zadruga.

»Naša zadruga že od leta 1964 ni zabeležila negativnega rezultata. Doslej je dobila že dve nagradi — kot najboljša v Srbiji in za uspehe še nagrado občine Smederevska Palanka. Z dvajsetimi traktorji in štirimi kombajni obdelujemo 350 hektarjev zemlje. V glavnem pri nas uspeva semenska pšenica in kuruza visokorodne sorte. Na vsem območju nimamo niti enega kmeta, ki ne bi sodeloval z zadrugo v kooperaciji. Poleg ostalega imamo v gradnji še farmo kokoši nesnic. Zdaj imamo okrog 52.000 tovrstnih kokoši in direktno potrošnikom prodamo letno od 10 do 12 milijonov jajc. Lahko rečem, da je standard pri nas kar dober. Imamo 2 milijardi in 500 milijonov brutoprodukta letno in prav zato se mnoge trgovske hiše bolj zanimajo za gradnjo trgovin tu kot v mestu. Da pa pomagamo vasi, je naša dolžnost. Tu sem bil rojen in z ostalimi tovariši sem privržen kraju.«

Mize so bile še vedno obložene, muzikant je igral vesele srbske narodne, a kljub vselemu razpoloženju smo morali nadaljevati pot. V svoj avto me je povabil reporter beograjske Politike in kolona je bila takoj pripravljena za odhod v Palanko. Pred nami je vozil avto milice, ki nas je spremljal vse naslednje dni. Izreden občutek smo imeli, ko smo imeli vedno prosto pot in so se nam morali ostali umikati. Ob poti proti Palanki sem kmalu izgubil svojo predstavo o Srbiji. Na mnogih dvoriščih so bili postavljeni avtomobili in kmetje so želi žito po njivah s številnimi traktorji. Med prijetno vožnjo je na zadnjem sedežu začel novinar lokalnega časopisa Naša komunna iz Smederevske Palanke brundati lepo slovensko pesmico »Na pianinah«. Ni mi bilo jasno odkod bi jo znal. No kočno mi je le priznal, da so mu Slovence izredno všeč in, da je tudi njemu nekoč vnela srce neka Mariborčanka. Med pogovorom in prijetnim kramljanjem se je kar naenkrat približala Palanka. Že od daleč prišleka pozdravijo visoke nove zgradbe, čeprav mesto letos praznuje že 950-letnico obstoja. Rečem lahko, da je tudi napredek Palanke izredno hiter.

Pripeljali smo se pred stavbo občinske skupščine. Stavim, da ima malo občin v Jugoslaviji tako lepo in funkcionalno opremljeno zgradbo.

ki so jo tu zgradili pred tremi leti. Komaj smo se do dobra izkrcali, že nas je v nizkem letu preletel avion. Čez nekaj trenutkov je pikirano ponovil in se spustil tik nad stavbo skupščine. Vsakokrat se je iz njegovega trupa vsul cel šop letakov. Na njih je bil izpisan poziv vsem prebivalcem Palanke, naj pričakajo goste iz Slovenije in s pozdravi vsem slovenskim izgnancem, ki so se vrnil v to lepo šumadinsko mestoce po tridesetih letih na obisk ter uradni delegaciji skupščine občine Škofja Loka pod vodstvom predsednika Zdravka Krivina.

»Obstojajo mnogi načini, da se ljudje medsebojno zblizajo,« je pisalo na letaku, »a nobeno prijateljstvo ni tako trdno in trajno kot tisto, ki vznikne ob hudih človeških preizkušnjah. Zadnja vojna je zblizala številne ljudi po naši širši domovini in pokazalo se je, da je človek človeku najboljša opora in pomoč.« Se posebno je bila izražena želja po tesnejšem sodelovanju med občinama Smederevska Palanka in Škofja Loka na vseh področjih.

Sledil je sprejem v dvorani občinske skupščine. Predsednik palanske občinske skupščine Stanimir Ivanović je v svojem nagovoru vsem zaželel pri njih kar najboljšo počutje in izrazil željo, naj to srečanje ne bo le spomin na preteklost, ampak naj se srečajo tudi novi prijatelji. Prvi korak v tej smeri je že bil storjen. Smederevska Palanka je ob tem obisku že obiskalo nekaj mladih iz Slovenije. Seveda naj bi bil to le prvi korak. Za vse tople besede ob sprejemu se je zahvalil predsednik škofjeloške občinske skupščine Zdravko Krvina.

Po končanem sprejemu so vsem obiskovalcem Palanke razdelili spomin na ta obisk — značko in brošuro ob 950-letnici Palanke, knjižico s kratkim pregledom zgodovine mesta, prospekte in še nekatere spominke. Seveda gostoljubni domačini tudi tokrat niso pozabili na pogostitev. Obenem so že vse obiskovalce porazdelili med gostitelje. Veliko število jih je dobilo stanovanje in hrano pri domačinih, ostali pa v hotelu Turist v središču mesta. Za vse dni je bil pripravljen izredno natrpan program z ogledi številnih zanimivosti, a kljub napornemu potovanju iz Slovenije popoldne na spanje ni nihče pomislil. Vsak bi si bil rad čimprej ogledal mesto.

Nadaljevanje prihodnjt

J. Govekar

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 17. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Z ansambлом Maksa Kumra — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pandopulo: Beatrice Cenci — 12.30 Glasba iz baleta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače z domačimi ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Igrajo veliki zabavni orkestri — 14.30 Poje baritonist Vladimir Ružđjak — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 16.00 Vrtljak — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Godala v ritmu — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Aci Bertonec igra Griega — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Borisa Franka — 20.00 Večer z napovedovalcem Borutom Mencingerjem — vmes ob 20.30 Zabavna radijska igra — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi telen

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvo- kov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igrajo majhni ansambli — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Od popevke do popevke — 20.05 Svet in mi — 20.20 Operni koncert — 20.40 Srečanje s slovenskimi violini — 22.15 Okno v svet — 22.30 Odmevi z Apeninskega polotoka — 23.55 Iz slovenske poezije

N 18. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Orkestralne skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz

naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Slovenske narodne in raznih izvedbah — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Orgle v ritmu — 15.05 Igramo za prijetno razvedrilo — 16.00 Radijska igra — 16.38 Zabavna glasba z majhnimi ansambli — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Plesna glasba — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Iz domače zakladnice zabavne glasbe — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Opolodanski koncert lahke glasbe — 13.05 Paleta zabavnih zvo- kov — 14.00 Operetne melo- dije — 14.35 Radi ste jih poslušali — 15.00 Izletniški ka- žipot — 15.15 Glasbeni vari- ete — 16.35 Popevke sloven- skih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Z velikimi za- bavnimi orkestri — 19.40 Od popevke do popevke — 20.05 Športni dogodki dneva — 20.15 Puccini: odlomki iz opere Tosca — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Nedeljski divertimento — 21.40 Dunajski slavnostni te- dni 1971 — 23.55 Iz slovenske poezije

P 19. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Pesmice za najmlajše — 9.30 Z orkestrom dunaj- skih simfonikov — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz glasbenega klasicizma — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Poje moški zbor KUD Polzela — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Arturo — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Kitara v ritmu — 18.45 Kulturni poletni vodnik — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Dorka Skoberneta — 20.00 Donizetti: odlomki iz opere Lucia Lammermoor — 21.00 Mozaik melodij in ritmov — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Lite- rarni nokturmo — 23.15 S po- pevkami po svetu

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvo- kov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Z orkestrom Promenade — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Priljubl- jene slovenske popevke — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Igramo za vas — 20.05 Cajkovski: Suita za orkester št. 4 v G-duru, op. 61 — Mazarti- ana — 20.40 Tri Beethovneve klavirske sonate — 21.40 Iz repertoarja komornega zbora RTV Ljubljana — 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofo- nom — 22.30 Mahler: Simfo- nija št. 7 v e-molu — 23.55 Iz slovenske poezije

T 20. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 S pev- cema Marjano Deržaj in Ni- nom Robičem — 9.40 Počit- niški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Švara: skle- pni prizor 2. dej. opere Slovo od mladosti — 12.30 Kmetij- ski nasveti — 12.40 Vedri zvoki z ansambлом Borisa Ko- vačiča — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 18 tednov — 18.00 Oktetov — 14.40 Na poti s ki- taro — 15.40 Majhen recital violinista Igorja Ozima — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orke- strom Vieraslav Matušik — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 S pevko Lidijo Kodrič — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Valter- ja Skoka — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.22 Majhen koncert lah- ke glasbe — 22.15 Francoska orglska glasba štirih stole- tij — 23.05 Literarni noktur- no — 23.15 Revija jugoslovan- skih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvo- kov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Melo- dije za vsakogar — 17.35 Mo- zaik melodij in ritmov — 18.40 Z orkestrom radia Stutt- gart — 19.00 Pet minut hu- morja — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Minute za Mo- zarta — 21.00 V korak s ča- som — 21.10 Klavirski spre- mljevalec Gerald Moore — 21.40 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 22.15 Ljudje med se- boj — 22.25 Večeri pri sloven- skih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

S

21. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba — 9.20 Popevke iz studia 14 — 9.40 Partizanske pesmi po narodnih melodijah — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pesmi in plesi Ipvavca — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi z domačimi vi- žami — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ob lahki glasbi — 14.35 Naši poslušalci česti- tajo in pozdravljajo — 15.40 Popoldanski preludij — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Domenico Savino — 17.10 Ni- kolaj Rimski-Korsakov: Sche- rezada — simfonična suita, op. 35 — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iščemo popevko poletja — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo stu- diu — 21.05 Melodija za me- lodijo — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Popevke se vr- stijo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvo- kov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Radi ste jih poslu- šali — 16.40 Izložba hitov in glasbeni expres — 17.35 Mo- zaik melodij in ritmov — 18.40 Plesni zvoki — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Fauré: Sonata za violino in klavir v A-duru, op. 13 — 20.30 Na mednarodnih križ- potjih — 20.40 Večerni con- certino — 21.40 Portret; bari- tonista Nikolaa Herlee — 22.15 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

Č

22. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Umetniška pripoved — 8.35 Pesem iz mladih grl — 9.05 Z ansambli in pevci domačih viž — 10.05 Se pomnite, tova- riši — 10.25 Praznični zvoki — 11.00 Prenos osrednje slo- venske proslave 30-letnice vstaje iz Črnomlja — 12.00 Koncert jugoslovanske lahke glasbe — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Ko- rošec: Dan vstaje — organi- zirana proslava partizanskih začetkov v Sloveniji (prazniš- na reportaža) — 14.05 Iz oper- nega sveta — 15.10 Za vsako- gar nekaj — 16.40 Koroške narodne pesmi — 17.05 Ples ob petih — 18.00 Kosmač- Mejak: Smrt nedolžnega ve- likana — 18.45 Smetana: Vi- šegrad, simfonična pesnitev iz cikla Moja domovina —

19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ljubljanskim jazz ansambлом — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Lepe melodije — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvo- kov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 So- stanek ob juke-boxu — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Vesela godala — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Me- lodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.00 Praznična reportaža — 21.10 Trije prizori iz Simoni- tijeve opere Partizanka Ana — 21.40 Komorni jazz — 22.15 Mednarodna radijska univer- za — 22.30 Recital pianista Emila Gilgela — 23.55 Iz slo- venske poezije

P

23. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Po- čitniško popotovanje od stra- ni do strani — 9.20 Jugoslo- vanski pevci zabavne glasbe — 9.45 Skladbe za mladino — 10.15 Pri vas doma — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Igra klarinetist Alojz Zupan — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lahka glasba z orkestrom Raphaelo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Vodopivec: Jesenski ognji — štirje orke- stralni pasteli — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Mantovani — 17.10 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasbeni vsak dan — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Pavla Kosca — 20.00 Poje zbor Branko Krsamanović iz Beo- grada — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in po- morščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvo- kov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Popevke slovenskih avtorjev — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igra plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Popevke in ple- sni zvoki — 20.05 Od premi- ere do premiere — 20.53 So- natine naših skladateljev — 21.40 Z jugoslovanskih kon- certnih odrov — 23.55 Iz slo- venske poezije

TELEVIZIJA

17. JULIJA

16.00 Atletska tekmovanja za memorial Ferda Skoka — prenos, 18.20 Glasbena medigra, 18.30 Obzornik, 18.45 Bratovščina sinjega galeba — I. oddaja, 19.25 Mozaik, 19.30 TV kažipot, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Igre brez meja, 22.00 Svet otokov in atolov, 22.25 Maščevalci — serijski film, 23.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.15 Vaterpolo Partizan : Jadran (RTV Beograd), 18.15 Kronika, 18.30 Otroški spored, 19.15 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.20 Dokumentarna oddaja (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

18. JULIJA

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.30 Pet minut po domače, 9.35 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana), 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd), 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matineja, 11.40 Mestece Peyton — serijski film, 14.00 Sportno popoldne, 17.15 Pet deklet na grbi — češki film, 18.50 Nogomet Braziliija : Jugoslavija — prenos iz Ria (Mondovizija), 19.45 Propagandna oddaja (RTV Ljubljana), 19.50 Prenos II. polčasa nogometne tekme iz Ria (Mondovizija), 20.45 Cikcak, 21.00 TV dnevnik, 21.30 3-2-1, 21.35 Mali oglasi, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) 22.55 Sportni pregled (JRT) — **Drugi spored:** 21.05 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.35 Spored italijanske TV

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, maolooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnična: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

nik (RTV Zagreb), 21.35 Spored italijanske TV

19. JULIJA

17.15 Vaterpolo Partizan : Mornar (RTV Beograd), 18.20 Obzornik, 18.35 Romanija (RTV Ljubljana), 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Hišni strah — predstava SLG Celje, 21.40 Kulturne diagonale, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Znanost, 19.00 Propagandna oddaja (RTV Beograd), 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

20. JULIJA

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.25 Obzornik, 18.40 Prijatelj Ben — otroški film, 19.05 Poletni dež, 19.35 Cesta in mi, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Umberto D — italijanski film, 22.05 Malo za šalo, malo za res, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Sodobniki, 19.00 Narodna glasba (RTV Sarajevo), 19.20 TV pošta, 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

21. JULIJA

17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.15 Obzornik, 18.30 Pika Nogavička — švedski film, 19.00 Mozaik, 19.05 Risanke in lutkovni filmi, 19.20 Po sledih napredka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Kam gredo divje svinje — 3. del, 21.35 Človek človeku — reportaža, 22.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skopje), 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Kultura danes (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

22. JULIJA

... Bevk: Črni bratje — mladinska TV igra, 10.55 Prenos proslave ob dnevu vstaje, 17.10 Obzornik, 17.25 Družina, 17.50 Enajsta zapoved — film (RTV Ljubljana), 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.50 3-2-1, 21.00 Vojna in mir — 4. del, 21.50 XXI. stoletje,

22.40 400 let slovenske glasbe, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje), 19.00 Enciklopedija, 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

23. JULIJA

16.40 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.15 Obzornik, 18.30 Veseli tobogan, 19.00 Mestece Peyton — serijski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Balalajka — ameriški film, 22.15 Odišaja miru, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Jazz, 19.00 humoristična oddaja (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

Kranj CENTER

17. julija amer. barv. CS film INCIDENT PRI PHANTON HILLU ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma ZELENA NEVARNOST ob 22. uri

18. julija amer. barv. CS film INCIDENT PRI PHANTON HILLU ob 15. in 17. uri, premiera franc. barv. CS filma OPOJNI VONJ DENARJA ob 19. uri, premiera amer. barv. CS filma OBESITE GA BREZ USMILJENJA ob 21. uri

19. julija franc. barv. film OPOJNI VONJ DENARJA ob 16., 18. in 20. uri

20. julija franc. barv. film OPOJNI VONJ DENARJA ob 16., 18. uri, ob 20. uri praznovanje 30-letnice obstoja SRS — nastop mešanega zbora in simfoničnega orkestra umetniškega ansambla JLA iz Beograda — vstop prost

Kranj STORŽIC

18. julija amer. barv. film MISIJA MARS ob 14. in 18. uri, italij. barv. film SKUSNJAVA MLADEGA CASANOVE ob 16. in 20. uri

20. julija amer. barv. film UJETI V PUSCAVI ob 18. in 20. uri

Tržič

17. julija amer. barv. CS film POSTAJA KOMANČEV ob 18. in 20. uri

18. julija amer. barv. CS film POSTAJA KOMANČEV ob 15. in 19. uri, amer. barv. film SERIF V NEW YORKU ob 17. uri

Kamnik DOM

17. julija franc.-italij. barv. film LJUBEZENSKA IGRA ob 18. in 20. uri

18. julija franc.-italij. barv. film LJUBEZENSKA IGRA ob 15., 17. in 19. uri

Krvavec

17. julija amer. barv. CS film RAJ PO HAVAJSKO ob 20.30

18. julija amer. barv. CS film RAJ PO HAVAJSKO ob 17. uri

baterije

Radovljica

17. julija italij. barv. film NA POMOC, LJUBEZEN ob 18. uri, amer. barv. film CLOVEK IZ OKLAHOME ob 20. uri

18. julija amer. barv. film CLOVEK IZ OKLAHOME ob 16. uri, angl. barv. film NORMANOVE HIPI AVANTURE ob 18. uri, franc. barv. film MESCAN GANGSTER ob 20. uri

19. julija angl. barv. film SVETNIK PROTI MAFIJI ob 20. uri

20. julija angl. barv. film JOHN IN MARY ob 20. uri

Skofja Loka SORA

17. julija amer. barv. film UBIJALEC V STROJU ob 18. in 20. uri

18. julija amer. barv. film PUSKA ZA APACE ob 17. in 20. uri

19. julija amer. barv. film UBIJALEC V STROJU ob 19. uri

Železniki OBZORJE

17. julija amer. barv. film CHUKA ob 17. in 20. uri

18. julija amer. barv. film UBIJALEC V STROJU ob 17. in 20. uri

Jesenice RADIO

17. julija amer. barv. film LADJA FANTOM

18. julija amer. barv. film LADJA FANTOM

19. julija slov. barv. film MASKARADA

20. julija slov. barv. film MASKARADA

Jesence PLAVZ

17. julija amer. barv. film UBIJ VSE, VRNI SE SAM

18. julija amer. barv. film UBIJ VSE, VRNI SE SAM

19. julija amer. barv. film LADJA FANTOM

20. julija amer. barv. film LADJA FANTOM

Kranjska gora

18. julija italij.-bolg. barv. film UPORNIKOVA LJUBICA

20. julija franc. barv. film BLEDELICNI UBIJALEC

DELIKATESA
Prešernova 13DNEVNO
SVEŽE
SPECIALITETEDELIKATESA
Prešernova 13tatarski biftek
madžarska solata
ruska solata
domača šunka
kraški pršut
cury sirDELIKATESA
Prešernova 13BOGATA
IZBIRA
UVOŽENIH
SPECIALITET
IN PIJACDELIKATESA
Prešernova 13ostrige
školjke
razne paštete
indijski raki
orehi, lešniki
KETCHUP paradižnik
angleška omaka za solato
TUBORG pivo
doze — steklenice

KLANJ

RESITEV NAGRADNE KRIZANKE

1. MARTIN, 7. NALOGA, 13. STARKA, 14. ALAROD, 15. TOMOS, 16. KVASINA, 17. ALAH, 18. SAAR, 19. SGM, 20. AMAN-DMA, 23. OLE, 26. ALJA, 27. SUHA, 31. RETORTA, 33. STRAN, 34. SPANJE, 35. KUMARA, 36. KANAAN, 37. AMADIS

IZZREBANI RESEVALCI

Rešitve nam je poslalo 64 reševalcev. Izžrebani so bili naslednji: 1. nagrado (30 din) prejme Marica Fajan, Kranj, Naklo 119; 2. nagrado (20 din) prejme Stane Blas, Radovljica, Gorenjska 33; 3. nagrado (10 din) pa dobi Milica Rupnik, Kranj, Zupančičeva 23. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

NAGRADNA KRIZANKA

VODORAVNO: 1. usnje na zadnjem delu čevlja; peta na čevlju, 7. mladje; zvečanje, porastek, 13. ladja za prevoz letal, 15. pokrajina v severozahodni Grčiji (planina Pindos), 16. važna kuhinjska začimba, 17. slovenski slikar, ki je živel v Trstu, 18. prožen raztegljiv trak, 21. del obraza, organ za vohanje, 22. avtomobilska oznaka za Prištino, 23. kratica za Slovenski narod, 24. nekdanja okrajšava za konjsko silo, 26. avtomobilska oznaka za Makarsko, 27. znamka avtomobilov, ki jih izdeluje Tomos, 29. priprava za reproduciranje glasov, posnetih na plošče, 34. skrajšano moško ime (Vitomil), 36. ljubkovalno žensko ime, 37. naravnost, morala, etika, 39. vedoželjnost, želja po znanju, 42. zemljevidne knjige, zemljevidi, 43. razglasi, odredbe, odloki.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14					
15								16			
17									18		
19										20	
21											22
23											
24											
25											
26											
27											
28											
29											
30											
31											
32											
33											
34											
35											
36											
37											
38											
39											
40											
41											
42											
43											

NAVPIČNO: 1. vzklik pri bikoborbah, 2. mentol bombon (izdeluje jih »Pliva«), 3. radikal iz ogljika in vodika, baza raznih spojin, 4. ime Gogoljevega junaka Buljbe, 5. kratica za element, 6. del skeleta, 7. vojaška formacija, 8. del kolesa, 9. divja mačka, 10. gorovje v ZSSR ob Japonskem morju (Sihote...), 11. lastnost skromnega človeka, 12. pristojbina, kolkovina, 14. reka na severu Južnega Laosa, 19. Slovensko narodno gledališče, 20. če, 22. odmor, predah, 25. rumena ali rjavkasta rudnina, kalcijev in titanov silikat, titanit (množina), 28. pripadnik Italcev, nekdanjih rodov v Italiji, 30. okrajšan izraz za rezijski (n.pr. ... karta, ... voznja), 31. pozdrav starih Rimljanov, 32. ime slovenskega književnika Klopčiča, 33. kopno, obdano z vodo, 35. tuje žensko ime, tudi japonski kraj severno od Nagoye, 38. slovenski teritorij Istre, 40. Igor Stravinski, 41. Jaro Dolar.

- Rešitev pošljite do torka, 18. julija na naslov: Glas,
- Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka.
- Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska, umetnostnozgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava del akad. slikarja Henrika Marchela iz Kranja.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je odprta republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji in razstava risb Petra Jovanoviča iz Zgornje Zetine v Poljanski dolini.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava del slikarja Kamila Vujčiča iz Zagreba. V gotski kleti so razstavljene barvne reprodukcije nizozemskega slikarja Hansa Memlinga (1433—1494).

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17.—19. ure.

NEDELJA

KRANJ — ob 9. uri: s štartom in ciljem pred trgovino Merkur mednarodna kolesarska dirka po ulicah Kranja.

Ob 17. uri: na stadionu Stanko Mlakarja prijateljska nogometna tekma Triglav : Hajduk.

Ob 17. uri: na letnem bazenu vaterpolsko srečanje za pokal PZS Triglav : Koper. -dh

Poročilo o žrebanju srečk 28. kola, ki je bilo 15. julija 1971

Srečke s končnicami	so zadele din
10	20
60	30
10540	500
379970	10.000
471	50
11701	1.000
48011	500
300271	10.000
378711	10.000
2	6
25062	506
58792	1.006
020102	10.006
63	10
14323	500
23963	2010
019663	10.010
532053	10.000
474	100
6824	200
00984	500
25164	500
36784	1.000
443614	10.000
695414	10.000
792124	10.000
5	6
43255	506
92245	2.006
003705	150.006
239635	10.006
651335	10.000
76	10
9636	200
09186	1.000
075276	10.010
461606	10.000
7	6
79807	1.006
87637	506
006037	50.006
416957	10.006
28	10
48018	500
002638	10.000
184518	10.000
29	10
69	10
89	20
21419	500

Šiviljski tečaj v Sovodnju

Delavska univerza iz Skofje Loke bo v Sovodnju v Poljanski dolini pripravila avgusta krojno-šiviljski tečaj, ki bo trajal 60 ur. Tečajnice si bodo v tem času nedvomno pridobile veliko znanja. Že po prvih podatkih je zanimanje za tečaj zelo veliko. Kaže, da je DU iz Skofje Loke izbrala pravilno pot, ko se hoče ljudem čimbolj približati in pripravlja tečaje tudi v oddaljenih krajih. -jg

Kmečka ohcet v Bohinju

Turistično društvo Bohinj bo jutri ob 13. uri pripravilo pod skalco v Bohinju tradicionalno turistično prireditev Kmečka ohcet. Prireditve se bo začela že danes, ko bo ob 20.30 pod skalco vasovanje.

Tržni pregled

V KRANJU

Solata 3 do 4 din, špinača 4 do 4,50 din, korenček 6 do 7 din, slive 6 din, jabolka 3 din, pomaranče 5,30 din, limone 6 do 7 din, česen 8 din, čebula 2,50 do 3 din, fižol 6 do 7 din, pesa 3 din, kaša 5 din, paradižnik 3,60 din, stročji fižol 4 do 5 din, marelice 6 do 7 din, hruške 4 do 5 din, grah 3 do 4 din, ajdova moka 5 do 6 din, koruzna moka 3 do 3,50 din, jajčka 0,70 din, surovo maslo 20 do 22 din, smetana 12 do 14 din, orehi 28 do 30 din, klobase 6 do 7 din, skuta 6 din, sladko zelje 2,80 do 3 din, kislo zelje 4 din, cvetača 6 do 7 din, paprika 6 do 7 din, krompir 1 din (novi 1,50 din), breskve 4 do 5 din, višnje 3 do 4 din.

NA JESENICAH

Solata 4 din, špinača 3 din, korenček 6 din, slive 5,40 din, jabolka 5,50 din, pomaranče 5,50 din, limone 6,50 din, česen 8,50 din, čebula 2,60 din, stročji fižol 6 din, pesa 3,50 din, kaša 3,70 din, paradižnik 3,20 din, ajdova moka 6,15 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,60 do 0,75 din, surovo maslo 29 din, smetana 13,80 din, orehi 27 din, klobase 4,50 din, skuta 7,10 din, sladko zelje 1,60 din, kislo zelje 3,20 din, cvetača 5 din, paprika 7 din, krompir 1,40 din, smokve 6 din, breskve 4 din.

V TRZICU

Solata 4 din, špinača 7 din, korenček 5 din, slive 4 din, česen 8 din, čebula 3,60 din, fižol 4,50 in 8 din, pesa 3 din, kaša 4,80 din, paradižnik 4,60 din, fige 6 din, med 12 din, ajdova moka 4,80 din, jajčka 0,70 do 0,80 din, surovo maslo 20 din, smetana 10 din, orehi 30 din, skuta 7 din, sladko zelje 3,50 din, cvetača 5 din, paprika 8 din, krompir 2,50 din, hruške 4 din, ribe 7 do 10 din, breskve 5 do 6 din.

SENTA

skladišče Kranj, Tavčarjeva 31. tel. 22-053

Kombinati, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto.

poročili so se

V KRANJU

Stojanovič Čedomir in Volarič Milena, Mestnišek Marjan in Drmota Poldka, Gerkmann Venceslav in Podgoršek Marija, Grošelj Franci in Kisilak Marta, Lukanc Janez in Šerpan Marija, Roblek Vinko in Vevar Silva, Močnik Andrej in Bobnar Ivanka

V TRZICU

Skrjanc Peter in Mede Ana, Ahačič Alojz in Gorjup Sonja, Gašperlin Marjan in Rozman Majda, Malle Josef in Urajnar Danijela

V SKOFJI LOKI

Sovinc Bojan in Kalan Marija, Oblak Marko in Skarabot Smiljana, Goričanec Martin in Čof Marija, Galčič Matej in Potočnik Barbara

umrli so

V KRANJU

Stern Franc, roj. 1909, Dolhar Frančiška, roj. 1892, Kozelj Marija, roj. 1893, Arh Stefan, roj. 1909, Peče Oskar, roj. 1914, Oblak Frančiška, roj. 1897, Prevodnik Franc, roj. 1897, Habjan Ljudmila, roj. 1935, Kern Petra, roj. 1971

V TRZICU

Zupan Marija, roj. 1895

V SKOFJI LOKI

Kaltenekar Florjan, roj. 1894

Nedelja v hladni senci borovega gozda

Kamp Sobec pri Lescah.

Tam pod vasjo se skriva, v majhni, a lepi dolini ob Savli. Narava je bila tod radodarna: borov gozd, ki se zelo lepo dopolnjuje z jezerom in otočkom na njem. Podoba kraja je še posebno mikavna, saj jo obdaja venec visokih Alp. Za mnoge je Sobec bolj prijetno domače in bolj naravno zanimiv kot njegov blejski sosed v Zaki.

Ze nekdanje bil Sobčev bazar dobro obiskan in priljubljena točka številnih domačih in tujih izletnikov, danes pa je z urejenimi prostori za taborjenje, športnimi objekti, restavracijo naš najbolj obiskan turistični kamp. Ze nekaj let je v poletni sezoni, ob lepem vremenu, polno zaseden. Tu taborijo turisti iz vseh evropskih držav, sem prihajajo gosti iz vseh krajev naše države. Lep in sončen dan pri Sobcu preživijo tudi številni izletniki iz bližnje in daljne okolice.

Minulo nedeljo je bilo žgočemu poletnemu soncu in neznočni vročini kar nekoliko treba ubežati. V kopaljških so se umikali pripekajočemu soncu s skoki v bazene, v naravnih kopaljških pa je ohlajala segreta telesa tudi senca gozdov. Prednost in ugodnost, ki morda ni toliko pomembna in važna za mlade, a je zelo dobrodošla za starejše in otroke, ki vročega sonca ne prenašajo preveč dobro. Pri Sobčevem bazarju je vsega dovolj: osvežujoče vode in hladne borove sence.

In prav zaradi tega je imel prejšnjo nedeljo Sobec svoj posebej, pomemben rekorden dan. Toliko ljudi kot v nedeljo pri Sobcu ni bilo še nikoli. Pravo pravcato človeško mravljišče! Korak za korakom si moral paziti, če si že zbral toliko poguma in in iskal meter praznega prostora na travi okoli jezera. V vodo pa so si upali zares najbolj korajžni, saj je bil poleg tega, da je bila precej umazana, pravi uspeh, če si dvakrat ali trikrat zakrillil z rokami. Neštetim plavalcem so onemogočale plavanje vodne blazine, razni čolni in čolnčki. »Komajda smo našli prazen prostor,« je dejala Marjana GAZVODA z Javornika pri Jesenicah. »Z možem in štirinajstmesečno hčerko Niko smo letos prvič pri Sobcu in vseh nam je tukaj. Otroku lahko mirno teka po travi, le v vodo ga ne upam odnesti. Preveč kalna in umazana je.«

Marjan Sterle iz Lesca: »Skoraj vsak prost lep dan preživim pri Sobcu. Delam v tovarni, pri stroju, zato posebno v teh pasjih poletnih dneh komaj čakam, da se okopljem v jezeru. Med tednom ni

take gneče, prihajajo iz Lesca, Radovljice, le v nedeljah pridejo ljudje tudi iz bolj oddaljenih krajev. Voda resda ni najboljša, a je zato blizu golf igrišče in dovolj prostora za igre z žogo.«

»Voda je danes preveč umazana,« pravi Roman Krčel z Jesenic, »drugače pa je pri Sobcu še kar prijetno in večkrat pridem sem. Sicer pa je danes polno ljudi po vseh kopaljških okoli, ne samo ob Sobcu.«

MESEC NIZOZEMCEV

Tovariš Jaka Eržen je že vrsto let upravnik Sobčevega kampa in obenem predsednik Turističnega društva v Lescah ter predsednik sekcije turističnih kampov Slovenije. V razgovoru je dejal:

»Pri nas je turistična sezona dosegla svoj vrh prav sedaj, morda prav današnjo nedeljo, saj toliko gostov nismo imeli še nikoli. Tudi obisk izletnikov je danes rekorden. V kampu je trenutno 1850 gostov, od tega so večinoma tujci, le 3 odstotki odpadejo na domače.«

Nedvomno je mesec julij mesec Nizozemcev, saj tabori od 75 do 80 odstotkov turistov iz Nizozemske. Po številu jim sledijo gostje iz Zahodne Nemčije, Velike Britanije in drugih držav. V primeri s prejšnjimi leti je močno upadel obisk turistov iz vzhodnih evropskih držav, posebno Čehov skorajda ni več.

Precej je takih, ki prihajajo že več let. Ostajajo poprečno tri tedne, odvisno od vremena. Nekaj je prehodnih gostov, ki taborijo le dan ali dva. Skorajda vsi so zadovoljni, največ pa je pripomb in pritožb zaradi razmeroma

blagega režima v kampu. Blagega v tem smislu, ker se skoraj v vseh kampih po svetu držijo in upoštevajo precej strožja pravila. Kampa praviloma drugi gostje ali izletniki sploh ne bi smeli obiskovati. Pri nas predstavljajo prav izletniki poseben problem, saj si turisti, ki tod taborijo, ne žele ničesar bolj kot mirnega počitka ob jezeru. Kar precej je primerov, ko izletniki ogledujejo šotore, nadlegujejo goste in bilo je že nekaj tatvin. Vse to seveda skušamo preprečiti in se po naših možnostih trudimo, da bi gostom v vsem kar najbolj ustregli.«

V SLOVENIJI SMO BREZ KAMPA I. KATEGORIJE

»Tudi letos smo za naše goste pripravili nekaj prireditev in izletov: aero miting, nastope folklornih skupin in pevskih zborov, taborne ognje, vsak petek pa na igro narodno-zabavni ansambel Gorenjci. Izletov v bližnjo in daljnjo okolico Lesca se radi udeležujejo. Navadno obiščejo Postojno, Planico, Tamar, bolnico Franjo, Bohinj, Pokljuko, Veliko Planino, Slap Peričnik, Jelovico, Dražgoše itd. Vedno pa jim tudi svetujemo obiske posameznih krajev, če želijo.«

Letos smo kamp nekoliko obnovili in preuredili. Največ je bilo drobnih vzdrževalnih del. Tako smo uredili 180 m novega obalnega območja. Največjo investicijo pa predstavlja nova zvočna naprava in registrsko recepcijska blagajna ter novi avtomatski tuši, ki so menda najbolj izpopolnjeni in jih lahko dobimo le v nekaterih kampih tujih držav. Turisti kupijo poseben žeton in topla voda jim teče sedem minut.

Cen letos nismo bistveno povečali, prenočnina je za dinar dražja. Tako stane kampiranje za eno noč na osebo 4 dinarje. Letos ni več popusta za domače goste — plačati morajo isto ceno kot tujci.

Pred nedavnim smo kategorizirali posamezne kampe

v Sloveniji. V I. kategoriji ni nobenega, v drugi jih je šest ali sedem, med njimi tudi Sobec in blejska Zaka, v tretji kategoriji so kampi v Radovljici, Trzihu, Bohinju, Smedniku, Velenju in drugod. Po obisku je na prvem mestu kamp Sobec, sledi mu kamp v Zaki na Bledu, Ankaranu itd.«

PREMAJHNA ZMOGLJIVOST KUHINJE

Restavracijo na Sobcu vodi podjetje Murka iz Lesca. Šef kuhinje, Franc Arh pravi:

»Gostje, največ je Nizozemcev, si kuhajo sami in pri nas naročijo le izjemoma večerje. Kuhamo le po naročilu. Radi imajo predvsem naše specialitete. Gostje, to so družine in mladinske skupine, niso zahtevni in se za naše razmere in naša pojmovanja hranijo zelo skromno. Zahtevajo predvsem najcenejšo hrano, največkrat le pečen krompir. Domači gostje, izletniki, ki prihajajo sem ob lepem vremenu, naročajo le pijačo, hrano prineso s seboj.«

Vendar pa zmogljivosti kuhinje ne ustrezajo več, prostori so postali premajhni in nefunkcionalni. Idejni projekti za novo kuhinjo so menda že izdelani in upamo, da bodo kuhinjo kmalu povečali.«

ZADOVOLJNI TUJI TURISTI

Sotorov najrazličnejših barv, znakov in velikosti je pri Sobcu kar precej. Ko se sprehodiš med njimi, opaziš marsikaj: predvsem te preseneči čistoča. Nikjer ni odvrženega papirja, konzervnih škatel in drugih odpadkov. Nekateri lenobno polegajo na ležalnih stolih s knjigo ali časopisi v rokah, drugi se prijateljsko pomenjujejo, tretji spet večerjajo.

Gospod Verhagen iz mesta Den Haag na Nizozemskem je s svojo družino prvič v Jugoslaviji: »Ostal bom tri tedne, ker mi je to zelo zelo všeč. Z družino smo že obiskali Bled, Bohinj, Ljubljano in druge kraje, ki so po mojem prečudoviti. Mislim, po

mojih prvih vtisih, ste Slovenci dobri in prijazni ljudje, vendar precej zaprti vase. Včasih se mi zdi, da govorite s tujci zgolj iz prijaznosti in vljudnosti, ne pa iz resničnega in pristnega hotenja in želje, da bi pomagali in ustregli. Okolica Sobca in sam Sobec je zelo lep in smo večinoma zadovoljni z vsem. Moti me le to, da je umivalnic, tušev in sanitarij tako malo.«

Mladi Nizozemec Henk Zylstra iz Zaandama: »Prvič sem v Jugoslaviji in vseh mi je pri vas. Hrana je naravnost odlična in večkrat se hranim v bližnji restavraciji, včasih pa kupujem tudi v trgovini. Nimam posebnih pripomb, le umivalnic je odločno premalo.«

Prijetna Nemka, gospa Kohlhaas iz Bonna: »Z vsem, prav z vsem smo izredno zadovoljni. Pritožujem se edino in le zaradi vremena. Zelo je vroče, zame prevroče. Z možem in hčerjo bomo ostali tri tedne v tem čudovitem okolju hribov in gozda. Kar precej sosednjih krajev smo že obiskali in nadvse so nam bili všeč — še posebno pa Vintgar.«

Tako. Domači in tuji gosti — vsi so zelo zadovoljni. Ob odhodu smo se oglasili še v recepciji.

Tomaž Geršak, študent z Jesenic in njegova žena Desanka že vrsto let sprejemata goste, jim svetujeta in pomagata:

»Z gosti ni večjih težav, večinoma so zadovoljni, prijazni, nezahtevni. Prav zdaj je sezona na višku in res je, da je prostor prenatrpan. Toda to bo trajalo le nekaj dni — za normalno zmogljivost kampa umivalnice in drugi prostori kar zadoščajo.«

Domači gostje, izletniki, so večinoma že odhajali, pred vodom pa so se ustavljali novi avtomobili, s šotori na prtljažniku.

Zvečer je bilo v kampu spet vse mirno. Minil je dan. Skozi borov gozd je zavel hladen poletni veter.

D. Sedel

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

225

— Res je. Sedanja nemška orgiastičnost je pri mnogih samo opiče posnemanje, nekakšno življenje po inflacijski modi. Tudi v umetnosti je to čutili, da resnične umetnosti iz vsega opičjega posnemanja ni mogoče več videti, kakor da moda poraja umetnost, ne pa resnično umetnikovo doživetje, umetnikova prizadetost in seveda tudi umetnikovo ustvarjalno trpljenje, brez katerega se ne rodi nobena resnična in vredna umetnina. V takih obdobjih se resnični umetnik izgubi v čredi modnih posnemovalcev in improvizatorjev. So časi, ko mnogi umetvor zamenjuje z improvizacijo. Improvizacija pa je konec vsake resnične umetniške ustvarjalnosti in s tem kajpada tudi konec vsake resnične umetnosti.

Stefi tega ni razumela, vseeno pa je gospodove besede nekako po svoje obdržala v spominu, saj je takoj nato dejal, da to zmedo v življenju in umetnosti podpirajo in ščitijo predvsem tisti, ki imajo od inflacije koristi.

— To pa seveda ni preprost delovni človek, marveč predvsem ljudje, ki bi radi v takih kalnih razmerah obdržali oblast ali pa se je polastili, ljudje, kakršni so na primer že sedaj v Italiji Mussolini. Mogoče imajo mogočniki tudi v Nemčiji koga ali pa ga bodo imeli, čim ljudje od spodaj ne bodo več voljni mirno prenašati takih razmer. Če se bodo razmere tako razvijale, bo prihodnost črna, svet pa se bo morda znašel zopet pred podobno katastrofo, kakršno je človeštvo komaj pred petimi leti preživelo.

Gospod se je Stefi zdel prečrnogled. Ni pomislila, kako je v Italiji meščanstvo, ki je ustoličilo Mussolinija, pritisnilo delovno ljudstvo ob tla. Tudi sedaj ne misli na to. Zaposlena je z istimi mislimi, kakor je bila, ko se je vozila iz Salzburga proti Leobnu in naprej proti Grazu. Za to pot se je odločila že v Münchnu, čeprav je bila seveda navidez daljša, a vseeno krajša, kakor če bi morala po brezuspešnem pisarjenju pisem gospodarici restavracije Rosenhof v Grazu vnovič odpotovati v Graz. Lastnica te restavracije se ji zdi pomembna priča, ki bi lahko pričala v ločitveni tožbi proti Federlu v njen prid.

In res ji ni bilo žal, saj je gospo našla in ji povedala, zakaj je prišla. Naslednji dan sta šli na sodišče, kjer je gospa prisegla in dala izjavo o Federlovi nezvestobi.

— Zadnji čas, draga Stefi, da ste se odločili za ločitev, — je rekla gospa, njena bivša delodajalka, ko je zvedela tudi druge podrobnosti o njenem trpljenju in ponižanju. Gospa je čutila za njo, potem pa, ko ji je povedala tudi zgodbo o svoji novi ljubezni, jo blagovala, ker je nemška državljanka in ker je bila poročena samo civilno. Tudi to je pomagalo, da je avstrijsko sodišče potrdilo gospejino pričevanje.

Zares, ko bi poslušala svojo mamo in se poročila cerkveno, kakor jo je mama vsa predvojna leta nagovarjala, bi bilo avstrijsko sodišče proti ločitvi, mogoče pa bi imela težave tudi v Nemčiji na Bavarskem, zakaj Bavarska je katoliška dežela.

No, zdaj ima to urejeno. V Trstu pa bo prosila tudi prijateljico Fani. Šli bosta k dr. Vilfanu. Morda se je bo spomnil še iz predvojnih let, ko je zastopal njeno tožbo proti italijanskemu popisovalcu, ker je ni hotel pri popisu prebivalstva ob ljudskem štetju zapisati kot Slovenko.

Toda kaj bi zdaj mislila na tiste dni, ki so za njo in ki se ne bodo nikoli več vrnil.

«Samo v Trst še in potem domov,» si govori. Rada bi, da bi vlak vozil hitreje in da bi se ne ustavljal predolgo na meji in potem še čakal

v Postojni. Dolga pot iz Berlina preko Münchna, Salzburga, Leobna in Graza do Maribora in Ljubljane je že za njo, pa jo je prav rada prepotovala, kar čuti pravzaprav šele sedaj, ko ima pri sebi že prvo izjavo proti Federlu, ki jo je potrdilo graško sodišče, drugo pa bo dobila v Trstu. Najbolj pa je zadovoljna, ker je njeno odločitev, da se bo ločila, tako mirno in razumevajoče sprejel Slavko.

«O, tudi Slavko bo Frica vzljudil,» je prepričana.

Stefi ne sluti, kaj je pomenil Slavkov molk.

3

Morda bi Slavko samo z grenkim posmehom bral mamino pismo, ko bi prebiral samo njene skrbni, ki jih ima z ločitvijo od očeta, in ko bi mu mama mimogrede ne omenila, da je pri dr. Vilfanu srečala nekdanjega njegovega profesorja slovenščine, ki je vpraševal po njem, kako se mu godi v Ljubljani.

«Imenitno, vedno bolj imenitno,» odgovarja sam sebi z grenkobo, ki se ga je lotila že na Bavarskem, kjer je najprej doživel razočaranje nad očetom, potem pa še nad mamo. «Najbrž je mama profesorju Andreju pozabila povedati, kako s tatam mislita samo nase.» Oče mu je kar naravnost povedal, da mu ne bo mogel na noben način pomagati, dokler ne bo ločen in dokler se ne bo poročil z bogato penzbersko poštarico, kakor Slavko imenuje bogato Anne-Marie.

— Tiskarna ni moja. Delam samo za ničvredne marke, ki ti jih ne menja v tuj vreden denar nobena banka in menjalnica na svetu, — je govoril, Slavko pa je čutil, da bi mu tata tudi drugače ne pomagal več in mu najbrž res ne bo, čeprav je sedaj v Nemčiji inflacije konec.

«Sicer pa ga ne bom prosil. Pred nikomer se ne bom poniževal. Ne pred njim, ne pred mamo,» si govori.

— Profesor Andrej meni, da bi se obrnil na Jadransko stražo ali kako drugo dobrodelno organizacijo, ki pomaga v Sloveniji primorskim študentom in dijakom.

Zivljenje in delo na hribovskih kmetijah (3)

Setev o božiču leta 1936

O svetem Gregorji za oves orji, so rekli včasih. Vendar ni povsem točno, da so se naši predniki pri delu ozirali na vpliv svetnikov samih, ampak so razni godovi svetnikov le slučajno na takih časovnih mejnikih, ko se vreme ponavadi spremeni. Saj je tudi naš znani vremenoslovec dr. Manohlin označil take vremenske prelomnice, čeprav seveda brez svetnikov, pridejo pa približno na iste datume, ki so jih nekdanj označevali razni svetniki. Ker so bili naši predniki bolj navezani na godove svetnikov, pa tudi zapomnili so se jih lažje, je to počasi prešlo v navado.

Tako imamo še danes 15. maja »ta vscano Zofko«, ker tega dne skoraj vselej dežuje. Pravimo tudi, da je vroče kot o sv. Jakobu (25. julij) ali pa mrzlo kot o božiču. Važne so bili tudi kvatre. Ozimina je najboljše, če je seje na jesenski kvaterni teden. Prve kvatre so bile 17. februarja, druge 18. maja, tretje 21. septembra in zadnje, zimске, 14. decembra. V zelo izjemnih primerih so sejali tudi na zimске kvatre. Tako leto je bilo pri nas leta 1936. Takrat so pri nas vsejali njiivo pšenice 24. decembra opoldne, ko je bila zemlja na prisojni brežni njivi ogreta od sonca in le na nekaterih mestih malo pomrznela. Sosedje so zmajevali z glavami, češ škoda je semena. Oče pa je bil trmast in ni

odnehal, ker je pomnil, da je tudi njegov oče nekoč sejal pred božičem in je dobro ratovalo. Kmalu po božiču je na našo setev zapadel sneg in ko je spomladi skopnel, se je pokazala zelo lepa zelena pšenica. Od kraja je bila nekoliko redka, pozneje pa se je tako lepo obrasla, da so se vsi čudili. Bila je le za nekaj dni poznejša od ostalih. Zeleli smo jo do kraja pozoriti, da bi šopek tega klasja shranili za spomin na božično setev. Naj pripomnim, da nismo ne prej in ne pozneje pridelali tako lepega in velikega klasja; bilo je težko, da se je skoraj lomilo. Toda prav takrat je 26. julija prihrumela strašna nevihta s točo, ki je uničila vse, da še slame ni bilo kaj po-brati.

Tudi vsi drugi pridelki so tisto leto kazali odlično, posebno sadje in orehi, potem pa je bilo vse okleščeno, z vejami vred. To je bila tudi edina huda toča v naši vasi, ki se je spominjam. Še isti večer je bila nevihta na Žirovskem vrhu. Treščilo je v Javorški hlev, ki je pogorel do tal. Čez en teden potem je toča divjala na Kovskem vrhu, ko je že ajda zelenela. Po vsem tem sodeč se božične setve ne moremo ravno veseliti.

Kar predaleč me je zaneslo s to našo pšenico, moram se vrniti nazaj v zgodnjo pomlad, da bom opisali vse delo lepo po vrsti. Mogoče bo prav, da najprej opišem našo nekdanjo prehrano v zimskem in zgodnjem pomladnem času, ko še ni bilo najtežjih del. Poležavalo se pri nas ni nikoli, tudi pozimi ne, ker smo imeli vselej kak-

šno domačo obrt. Posebno pri klekljanju smo imele ženske vedno bolj kratke noči.

Zjutraj je najprej vstal oče, da je nakrmil konja, ki je nemirno razkopaval v svojih jaslih že v najbolj zgodnji uri. Potem je vstala mati, da je zakurila v peči in v štedilniku. Vendar je pri nas vstajala mati prva le tako dolgo, da so odrasle hčerke. Potem je bila prva pokonci najstarejša hčerka, če se je ta omožila, pa druga. Tako so se učile gospodinjiti vsa kmečka dekleta.

Za kosilo (tako smo rekli zajtrku) smo v naši vasi imeli leto in dan krompirjeve žgance in ječmenov sok z mlekom. Krompir za žgance smo ponavadi nalupili še prejšnji večer ali celo popoldne, ga zalili z vodo, zjutraj pa to vodo odliili in zalili s svežo, da je stala visoko nad krompirjem. To se je potem kuhalo pol ure, včasih tudi razkuhalo. Potem smo to zeleno in gostljato vodo odliili za prašiče, kar pa je ostalo, je bilo dobro zabeljeno z ocirkovim prežganjem. Vse smo dobro zmešali s kahalnico, da je nastal mehek pire. V skledi smo to potem še potrosili z masovnikom, to je z masleno moko, ki se dobi pri kuhanju masla.

Sok smo kuhali tako, da smo prej kot moko vsuli v krop nekaj žit pšena. Moka je morala biti v lepem končastem kupčku, ki ga krop

ni smel nikoli prevreti čez vrh. Če se je to zgodilo, smo ga takoj odgrebli z vilicami. Seveda se je sok kahal pod pokrovko. Tako je ostal lepo voljan in štrukeljni mehki. Mešali smo ga z vilicami in precej gostega stresli v veličkano prsteno skledo, kjer se je malo shladil. Tik pred jedjo smo ga zalili s svežim mlekom.

Če so bili žganci revni z vitamini, pa je bil sok toliko boljši. Ko smo pojedli večino žgancev, je na mizo prišel sok, ostanke žgancev pa smo otroci prav radi potegnili k sebi, še stekli smo se zanje. Te ostanke smo z žlico zgneth ob rob skledi in tja nanosili sok. To je bil višek do-brote, zabeljen s fofšarijo.

Za dopoldansko malico smo imeli ponavadi kuhano mleko, nadrobjeno s črnim kruhom, ali pa koruzni in tudi ajdov (jejdov) sok z mlekom. Za moške, ki so hodili v gozd drvarit, so bile suhe klobase. Sploh se je največ suhega mesa hranilo za gozdne delavce, ki so imeli tudi mošt ali šilce žganja.

Marija Frlic

(Prihodnjič naprej)

Iz daljne in bližnje preteklosti

Naklega in njegovih vasi

(2. nadaljevanje)

V preteklih dneh sem bil večkrat v Naklem in v Strahinju. Ko sem govoril z ljudmi sem zvedel, kako skrbno izrežujejo članke o zgodovini Naklega. Te je gotovo motila vrsta tiskarskih napak v 1. nadaljevanju; zato naj jih popravijo kar sami: v prvi koloni zgoraj ni prav »vtesati«, pač pa je prav »vtesniti«; v tretji koloni v sredini ni prav »Georgij«, pač pa je prav »Gregor«; tudi ni prav natisnjeno, da sta iz Strahinja doma »narodna heroja«, pač pa je prav »narodna heroinja« Katarina, kajti njen mož Grgo, komandant legendarnega Pohorskega bataljona se ni dobil tega visokega odlikovanja.

DR. GREGOR CARBONARIUS

Poznejši osebni zdravnik carja Petra Velikega se je rodil v Naklem dne 12. marca 1651 v hiši, ki se ji še danes pravi »pri Voglarju«. Hiša je prej nosila št. 39, pozneje 36, sedaj pa je na hiši tablica Naklo št. 46. Oče Martin in mati Alenka sta imela šest otrok. Družarjenca Gregorja je oče sicer nameil za duhovski poklic, a se je fantič še kot gimnazijec odločil za filozofijo in zdravilstvo. Zato si je že zgodaj polatinil svoj priimek in ga pozneje tudi vedno uporabljal — Carbonarius (po naše oglar). Modroslovje je naš Naklan študiral na dunajski univerzi in bil tamkaj promoviran za doktorja filozofije. Potem je potoval v Rim in se posvetil še študiju zdravilstva. Tu je promoviral za doktorja medicine.

Ko se je učeni mož vrnil v domovino, je kmalu zaslovel kot sposoben zdravnik. Nekaj let je opravljal službo deželnega zdravnika za Koroško in Kranjsko. Leta 1681 je v okolici Gornje Radgone razsajala kuga. Umrl je tudi tamkajšnji zdravnik dr. Zolner. Zato so oblasti poslale v ta kraj mladega dr. Carbonarius. Naneslo pa je tako, da se je Naklan v Radgoni tudi oženil. Za nevesto si je izbral brhko vdovo Fluherjevo. Rodila mu je žena dve hčeri: 30. januarja 1684 Jakob Sabino Rebeko, 5. septembra 1685 pa še Marijo Antonijo.

CARJEV OSEBNI ZDRAVNIK

Brčas je ime dr. Carbonarius slovelo v takratni Avstriji. Sicer ga ne bi cesar Leopold I. leta 1688 izbral izmed mnogih znanih avstrijskih zdravnikov in ga poslal ruskemu carju

Petru Velikemu, »svojemu najdražjemu bratu«. — Na potovanjih ruskega carja po zapadnih evropskih državah je bil v carjevem spremstvu tudi njegov osebni zdravnik naš Naklan. Car Peter Veliki je namreč potoval po Evropi zato, da bi se kaj naučil in znanje potem prenesel v majuško Rusijo. Učeni dr. Carbonarius mu je bil gotovo tudi v tem v oporo, saj ga je že kmalu imenoval za carskega svetnika.

Očitno pa je bilo Oglarjevo delo v Rusiji ugodno tudi za Avstrijo in njene interese. Zato je cesar Leopold I. dne 3. aprila 1694 povzdignil dr. Carbonarius v plemiški stan z naslovom »de Wiese-neck«. Ohranjena listina pravi, da so tudi vsi njegovi potomci vseh časov poslednjega plemenitega rodu.

Morda bi le kazalo kdaj prikazati Carbonariusov plemiški grb, saj ga je naš Naklan zaslužil z učenostjo in z delom, ne s kakšnimi posejili vladarju, kot je to primer pri mnogih drugih novopečenih plemičih. Zaradi zanimivosti podajam opis grba:

Ščit je razdeljen na štiri dele. Prvo in četrto polje je črno, na njem je zlat lev z izproženim jezikom. S srednjo šapo drži lev puščico, rep pa ima razcepljen in vkrivljen navzgor. Drugo in tretje polje ščita je rdeče in ima vpodobljeno boginjo srece, stoječo na zlati krogli. Nad ščitom je položena odprta čelada (šlem), na njej pa zlata krona. Na eni strani čelade so vsajena bela in rdeča peresa, na drugi strani pa rumena in črna peresa.

Kako je bilo z zdravnikovima hčerkama in o njihovih potomcih, ni nič znanega. Le to vemo, da je učeni Naklan svoji rojstni vasi oporočno volil 5000 goldinarjev za napravo vodovoda. — V kamnito korito vodnjaka sredi vasi so bile vklesane besede, ki so slavile dobrotnika in ga zahvaljevale za vodo.

PISMO PETRA VELIKEGA

Ruskemu carju Petru Velikemu je dr. Gregor Oglar zvesto služil celih 26 let. Da je bil dober zdravnik in očitno tudi carjev osebni prijatelj, izpričuje priporočilno pismo (ki se je po naključju ohranilo v šenčurškem župnijskem arhivu; zgodovinar Anton Koblar je pismo potem izročil v hrambo deželnemu muzeju v Ljubljani) ki v izvirniku takole začenja:

»Božjeju pospeševajuščemu milostiju Mi Petr Pervij, car i samoderczoc vserosijskij,

i pročaja, i pročaja, i pročaja: objavljajem sim, komu o tom vedati nadležit...«

In potem car Peter priporoča svojega osebnega zdravnika (v prostem slovenskem pevodu): Naš doktor Grigorij Karbonarij de Bizenezek je bil v naši službi šestindvajset let. V vsem tem času nam je zvesto služil, njegovo zdravniško znanje in zdravstveni postopki so bili izredni, kot pač sliči dobremu in izkušnemu zdravniku. Zdad pa nas je prosil za dopust. To pa zato, ker se je želel sestati s svojimi sorodniki, ki žive v Germaniji.

In mi smo tej njegovi želji ustregli ter dovolili odpotovati v Germanijo in Italijo njemu, njegovi ženi in njegovim ljudem. Lahko potuje tudi v druge dežele, če to sam želi. Ukazujemo, da mu omogočite svobodno in nezadržno potovanje ter da mu greste v vseh ozirih na roko. V ta namen, kot dokaz naše volje, izdajamo ta potni list, zapečaten z našega carskega veličanstva pečatom.

V Moskve leta 1714 godu, aprila 22. dnja. — Po ukaz, jего carskega veličanstva podpisal sekretar Mihajlo Safirov.»

DIPLOMATSKA POT

Po tem pismu sodimo, da si je naš rojak zaželel domačih krajev in pač zapustil Rusijo po zares dolgih letih službe.

Drugi Oglarjevi biografi pa trde, da je car poslal svojega osebnega zdravnika, ki mu je bil hkrati tudi zaupnik, na diplomatsko pot do papeža v Rim. Menda si je car Peter Veliki zamislil spravo in združitev pravoslavne s katoliško cerkvijo. To mislijo, ki je bila seveda strogo zaupna zadeva — saj je bila bolj poizvedovalnega značaja, nekako sondiranje — je poveril svojemu človeku, ki pa je bil po veri katolik.

O rezultatih Oglarjeve poti v Rim ničesar ne vemo. Le to je v listinah trdno zabeleženo: da je zdravnik po povratku iz Italije želel videti še domače Naklo — a je v Kranju hudo zbolel in umrl.

SMRT V KRANJU

V kranjski mrtvaški knjigi je zabeleženo:

»Dne 2. februarja leta 1717 ob 1. uri popoldne je pobažno v Gospodu zaspal presvetli gospod Gregorij Karbonarij pl. Wieseneck, star sedemdeset (napačno, pravilno šestinšestdeset let! — op. Č. Z.)«

Po vsej priliki je bil dr. Oglar pokopan na kranjskem farnem pokopališču, ki je bilo tedaj na prostoru

okrog cerkve. Saj so šele l. 1798 pričeli pokopavati pokojnike na novem pokopališču izven mesta, kjer je sedaj Prešernov gaj.

Tako ni danes ne groba ne nagrobnika našega velikega rojaka iz Naklega. Tudi nobena ulica v Kranju ne nosi njegovega imena, tudi na hiši, ki stoji na mestu nekdanje rojstne domačije, ni kake primerne spominske plošče — to bi pa Naklani že lahko storili. Če zaradi drugega ne, pa zaradi hvalečnosti za svoj prvi vodovod, ki ga jim je podaril njihov učeni rojak.

Pač, na hiši, ki stoji natančno na mestu stare, t. j.

Naklo št. 46, je nad vhodnimi vrati vzdana manjša kamnita kvadratna plošča z napisom: MATTHAEUS VOGLER FE 1725

To je bil nečak doktorja Oglarja. Reči pa moram še dobro besedo o sedanjih gospodarjih te hiše: zares lepo so obnovili staro stavbo, z okusom in s spoštovanjem do njene zgodovine. Ljubomni je vedno, kadar vidim lepo urejene hiše naših velmož, v katerih gospodarji zdaj novi ljudje, ki sicer niso v sorodstvu z možmi, rojenimi pod njihovo streho, a so vendarle kulturni.

Crtonir Zorec

Šoferski izpit

Po vsem, do kraja zoprnem in naveličanem čakanju v ambulanti zdravstvenega doma, po tridnevnem tečaju prve pomoči, po pouku teoretičnega znanja o cestno-prometnih predpisih, po vsem je prišla težko pričakovana ura prve vožnje z inštruktorjem. In če sem že prestala vse zdravniške preglede in znala prestavljati in usmerjati avtomobile v semaforiziranih križiščih na maketi in avto šoli, potem sem prav gotovo prehodila polovico poti, napore in finančno dokaj obremenjene. Za zdravniško spričevalo sem morala odšteti okoli 100 dinarjev, za tečaj RK prav toliko in za pouk v avto šoli 300 dinarjev. Dvajset ur vožnje pa me je veljalo 900 dinarjev. Ni kaj, šoferski izpit je treba dandanes jemati dokaj resno, še posebej tedaj, ko se zahteva največji križi in težave. Le-teh pa mi ni nikoli primanjkovalo.

»V drugo, tretjo in četrto! Postopoma in z občutkom,« je blago dejal inštruktor v prvi uri vožnje.

V drugo je šlo, v tretjo pa nikakor ne. Nemilo je škrtnilo, avto pa je veselo poskočil.

»Stisni sklopko! Do konca! Ne obiraj se! Pritisni na plin!« je malo manj blago nadaljeval inštruktor. Tedaj in ničkolikokrat pozneje sem bridko obžalovala, da se pozna.

»V drugo, šema, kaj ne vidiš, da voziš komaj 30!« Če bi me ne poznal, bi prav gotovo ne rjul tako.

»Ali z drugo spelujemo, a? Zberi se in ne trapaj! Moj bog, kakšen nemogoč štor si!« Moj bog, zakaj sem naletela prav nate, sem si mislila, a črhnila nisem nobene.

Nerodnosti šoferja-začetnika so se potem vrstile iz ure v uro. Ze reš, da sem spravljala v nevarnost sebe in njega, a do vseh uporabnikov ceste sem skušala biti na moč obzirna in pazljiva. Le enkrat samkrat sem ga pošteno polomila. Celo namenoma.

Ko sem upoštevala vsa pravila — vozila in obračala po parkirnem prostoru, sem nenadoma zagledala skupino moških, ki so se mi sladko nasmihali in moj šofiranje prav gotovo ustrezno komentirali. Prav zanašala sem močno pritisnila na plin in jih hotela obvoziti. Moj inštruktor je skoraj odtrgal ročno zavoro, prizanesljivo nasmehujoče komentatorje pa je smeh hipoma minil in poskočili so vsak na svojo stran ceste. Od tedaj dalje so se najini pogovori z inštruktorjem omejevali le na najnujnejše.

»Dobro, gremo. Smer — parkirni prostor pri samopostrežbi,« je dejal član komisije. Tokrat je šlo zares.

Požrla sem slino in se trudila, da ne bi gledala okoli sebe. Član komisije se je — najbrž pripravljeno na vse — trdno oprijel prednjega sedeža, inštruktor pa je mrko budil predse.

Do križišča je bilo vse v redu. Na križišču makdamske ceste nekje na podeželju pa sem dvakrat pozabila na smerni kazalec in ko sem povozila označbo na vozišču, je bilo več kot jasno, da tokrat z izpitom ne bo nič.

»Zal mi je,« je obzirno dejal član komisije, a bila sem preveč jezna in togotna, da bi ga sploh poslušala. Sploh pa se mi je zdel njegov glas neznanško zoprno in odvratno. Bila sem jezna nase in na ves svet okoli.

»Veš,« je doma zlobno pripomnila sestra, »veš, tako na moč prijetno se je v teh pasjih dneh voziti z mestnimi avtobusi. Tako zanesljivo je in varno!«

Klofuti se je spretno izognila, besede pa bo še grenko obžalovala. Če se mi tudi vi posmehujete, se mi prvič in zadnjič.

Na drugem poskusu vožnje za šoferski izpit se resnično ne dam!

IGRA NARAVE

Prirodni pojavi so često nenavadni in zanimivi. Včasih nas presenetijo s svojo posebnostjo. Toda pri Doverjevih v Vrbi na Gorenjskem se je zgodil čudež, ki je presenetil vse, tudi strokovnjake. Pet let stara krava Bistra je pred dnevi povrgla štiri krepka teleta. Njen lastnik Dolar Anton, ki je kooperant, je povedal, da je to zares nekaj neverjetnega. Bistra je po-

vrgla tretjič. Tokrat se je to zgodilo štirinajst dni prezgodaj. Zato so že pred tem, ko so zamukala štiri usta, slutili, da se bo zgodilo nekaj nenavadnega. Vso sobotno noč so bedeli pri kravi. V zgodnjih jutranjih urah je krava povrgla prvega, čez slabih deset minut pa še zadnjega. Ko je prišel sosed na pomoč, je bilo že končano. Pogledal je v stajo in se prijel za glavo.

Pred njim so ležala štiri teleta, podobna drug drugemu kot jajce jajcu. Lastnik je takoj obvestil veterinarja in osemenjevalca. Prvi je bil, ob pogledu na čudo, brez besede. V svoji praksi kaj takega še ni videl. Drugi pa je najprej zahteval potrdilo, da je bila krava umetno osemenjena, potem pa kar ni mogel odmakniti oči od ljubkih živalic. Veterinar je lastniku povedal, da je lahko srečen, ker kaj takega se ne pripeti vsak dan. Če se že zgodi, da krava povrže štiri teleta, so ta največkrat nenormalna in kmalu poginejo. Le-ta pa so popolnoma zdrava in si zelo podobna, kar je tudi nenavadno. Skoraj nemogoče jih je ločiti.

Izjemnost dogodka dokazuje tudi to, da je še mnogo takih, ki preprosto ne morejo verjeti. Neki sosed se je samo nasmehnil, ko so mu povedali novico in pripomnil, da nima časa za šale.

Lastnik telet ne bo obdržal, ker niso primerna za rejo. Veterinar meni, da je 90% verjetnosti, da bodo neplodna. Najprej jih bodo ločili in dali dva drugi kravi, da ena ne bi bila preveč obremenjena. Potem jih bo odkupilo mesarsko podjetje z Jesenic.

Dolarjeva krava bo prišla v zgodovino živinorejstva na Gorenjskem.

M. Gabrijelečič

70 let dobračevskih gasilcev

Na Dobračevi pri Zireh bodo gasilci jutri slovesno proslavili visok jubilej. Društvo namreč letos praznuje 70-letnico obstoja. Proslavljanje, ki se bo začelo že jutri dopoldne, bo potekalo pod pokroviteljstvom občinske gasilske zveze iz Skofje Loke. Najprej bodo jutri dopoldne velike

sektorske vaje, popoldne pa parada in proslava s pričetkom ob 14. uri.

Pričakujejo, da se bo vabilom za udeležbo na proslavi odzvalo veliko število društev iz okolice, saj je gasilsko društvo na Dobračevi eno najstarejših v škofjeloški občini.

-jg

Krajevni odbor ZZB NOV in Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela organizirata 22. julija, ob dnevu vstaje slovenskega naroda

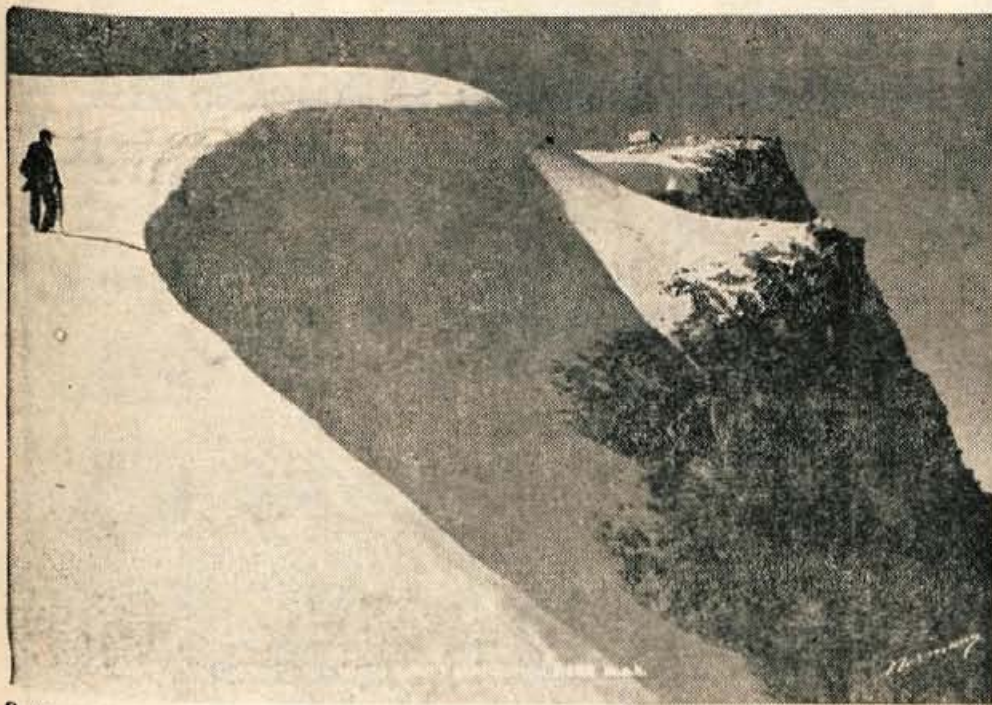
SPOMINSKI POHOD NA STOL

Odhod udeležencev bo 22. julija ob 5. uri zjutraj s Koroške Bele. Po želji bodo lahko udeleženci odšli na Stol v dveh smereh, ali čez Belščico ali mimo Valvasorjevega doma. Na Stolu bo ob 10.30 kratka proslava.

K čimvečji udeležbi vabimo nekdanje borce NOV, aktiviste, planince in mladino.

Upravni odbor Planinskega društva Železniki je preteklo soboto na redni seji v planinski koči na Ratitovcu podelil priznanje za 10-letno delo oskrbniku koč Francu Siferju. — Foto: A. Sedej

S to razglednico z daljnje Norveške se nam je pred dnevi oglasil alpinist Roman Herlec. Sporočil nam je, da je skupina pod njegovim vodstvom 8. julija osvojila najvišjo goro na Norveškem — Galdhøpingen.

SEZONSKO ZNIŽANJE OBUTVE *Peke* OD 12.7.71

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

ZA SKUPNE SLUŽBE KOMBINATA:

referenta za sistematizacijo, izobraževanje in sistem nagrajevanja

Pogoj: višja ali srednja izobrazba z 2- ali 4-letno prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu.

blagovnega knjigovodjo za določen čas od avgusta do novembra 1971.

ZA OBRAT OLJARICA: kurjača

Pogoj: izpit za kurjača visokotlačnega kotla z mehiziranim kurjenjem

pomočnika glavnega skladiščnika

Pogoj: poklicna šola za prodajalce z 1-letno prakso

dveh transportnih skladiščnih delavcev

ZA OBRAT KMETIJSTVO:

dveh sezonskih kmetijskih delavcev

na delovišču Cerklje za čas od julija do oktobra 1971.

pet kmetijskih delavcev na delovišču Senčur za čas od julija do oktobra 1971.

ZA OBRAT MLEKARNA: pomočnika strojnika

Pogoj: KV ključavničar z 1-letno prakso

ZA OBRAT KLAVNICA: delavke v predelovalnici obrata delavca na farmi bekonov

za določen čas 2 mesecev.

NADALJE PODJETJE SPREJME V UK:

- 5 vajencev vrtnarske stroke
- 4 vajence mesarje splošnega tipa
- 3 vajence mesarje klavničarje
- 3 vajence mesarje predelovalce
- 1 vajenca prodajalca živilske stroke

Pogoj: uspešno dokončanih 8 razredov osnovne šole in zdravstvena sposobnost za uk v stroki. Podjetje nudi vajencem osnovno mesečno nagrado v višini od 160 do 380 din in stimulativen del nagrade v višini od 30 do 110 din, ter plača stroške internata za čas šolanja. Na vseh delovnih mestih za nedoločen čas je uvedeno poskusno delo.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazili o strokovnosti sprejema uprava KZK Kranj, Cesta JLA 2. Objava ostane v veljavi do zasedbe delovnih mest.

PROJEKTIVNO PODJETJE KLANJ

CESTA JLA 6/1
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

MONTAŽA IN PRODAJA
AVTOGUM V LESCAH

77 551

Posredujemo prodajo

KARAMBOLIRANIH VOZIL:

1. OSEBNI AVTO AUSTIN MINI — 100., leto izdelave 1971, z 9000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 8.500 din.
2. OSEBNI AVTO AMI-8 BREAK, leto izdelave 1970 s 7000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 11.300 din.
3. OSEBNI AVTO CITROEN AMI-8, leto izdelave 1970 z 19600 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 7.900 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava, PE Kranj. Pismene ponudbe z 10% pologom sprejema Zavarovalnica Sava, PE Kranj do srede, 21. 7. 1971, do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KLANJ

novo

V ŠIROKEM PROGRAMU

gorenje

KUHINJA MNOGIH KOMBINACIJ - KUHINJA VAŠIH ŽELJ

**SODOBNA KUHINJA JE SESTAVA
POHIŠTVA IN GOSPODINJSKIH APARATOV,
KI VAM POSTAVLJENI NA PRAVO MESTO
PRIHRANJU VELIKO TRUDA IN ČASA
gorenje PROIZVAJA OBOJE**

Višja šola za organizacijo dela Kranj

razglašča prosto delovno mesto

referenta za študentska vprašanja

Interesenti morajo imeti srednjo šolo ekonomske ali upravno-administrativne smeri in nekaj let prakse. Nastop službe s 1. 9. 1971.

Prijave sprejema do 31. 7. 1971 tajništvo Višje šole za organizacijo dela v Kranju, Prešernova c. 11/II.

Delovna skupnost delovne enote ČP Gorenjski tisk Kranj

razpisuje

5 štipendij

za redni študij na Višji grafični šoli v Zagrebu

Sola daje izobrazbo — grafični inženir.

Študij traja dve leti. Štipendisti dobivajo štipendije 30 mesecev od 1. 9. 1971 dalje. Štipendisti bodo zaradi spoznavanja proizvodnje en mesec pred začetkom študija delali kot praktikanti v proizvodnji.

Posebni pogoji za vpis na Višjo grafično šolo je sprejemni izpit iz matematike in kemije.

Kandidati za štipendije morajo imeti dokončano srednjo šolo z maturo.

Prijave sprejema tajništvo podjetja do 20. julija 1971.

PEKARNA KRANJ

V mesecu avgustu sprejmemo na počitniško prakso **DIJAKINJO ESS** za delo v fakturnem oddelku.

Prijave sprejemamo do 25. 7. na upravi DE Zito — Pekarna Kranj

Obvestilo

Vse kandidate, ki v letošnjem letu niso bili sprejeti v ekonomsko srednjo šolo v Kranju ali Ljubljani, obveščamo, da bo v primeru dovolj velikega števila prijav v šolskem letu 1971/72 odprt oddelk ekonomske srednje šole na Jesenicah.

Kandidati naj se zaradi orientacijskega vpisa prijavijo na zavodu za zaposlovanje na Jesenicah do 20. 7. 1971.

Oddelek za družbene službe skupščine občine Jesenice

Alpina

prodajalna Kranj
Titov trg 2

zaposli takoj

KV trgovskega pomočnika

Pojasnila v prodajalni.

Osnovna šola
FRANCE PRESEREN
Kranj

razpisuje za nedoločen čas prosto delovno mesto

UCITELJA BIOLOGIJE
(PU ali P)

Rok prijave je 25. julij. Stanovanja ni.

mešanica kav
E K S T R A

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

VELETRGOVINA ŽIVILA

Nova samopostrežna trgovina v Gorjah

Gorjah znaša 470 kvadratnih metrov. Od tega je prodajnega prostora 154 kvadratnih metrov, gostinski prostor meri 36 kvadratnih metrov oziroma celotni gostinski del ima 100 kvadratnih metrov, drugo pa so skladiščni in drugi prostori. Da bo to eden najmodernejših marketov, po-

trjuje tudi podatek, da bo v njem prek 15 tisoč litrov hladilnega prostora. Za gradnjo marketa se je podjetje Zivila dogovorilo s Projektom Kranj, načrte pa je izdelal Turist progres Radovljica. Gradnja, oprema in ureditev okolice bo veljala okrog 230 milijonov starih dinarjev.

Samopostrežna trgovina bo odprta vsak dan neprekinjeno, ko bo odprta cesta na Pokljuko, pa tudi ob nedeljah. Medtem ko bo bife že sedaj odprt tudi ob nedeljah. Omenimo še to, da bodo prebivalci Gorj in okolice oziroma kupci lahko dobili vse prehransko in drugo blago in vsak dan tudi sveže meso.

Veletrgovina Zivila Kranj s poslovno enoto na Bledu čestita vsem prebivalcem krajevné skupnosti Bled za njihov praznik in jim želi tudi v prihodnje veliko uspehov.

Veletrgovina Zivila Kranj o v torek, 20. julija, ob 17. uri v Zgornjih Gorjah pri ledu odprla novo samopostrežno trgovino z bifejem. Tako bodo tudi prebivalci Gorj in okoliških krajev došli samopostrežno trgovino, ki je Zivila v zadnjih letih zgradila v Radovljici, Kranjski občini in drugih krajih Gorenjske. Sedanja

samopostrežna trgovina v Gorjah je že sedma tovrstna trgovina podjetja Zivila v radovljiški občini. Na Gorenjskem ima podjetje zdaj že 24 takšnih trgovin. Skupaj pa ima Zivila, ki je največje tovrstno podjetje na Gorenjskem, prek 130 trgovin in gostinskih lokalov.

Celotna površina nove trgovine oziroma marketa v

ISKRA

**Tovarna električnih merilnih instrumentov
Otoče
v Združenem podjetju Iskra Kranj**

razglašuje naslednja prosta delovna mesta:

1. tehnologa II v pripravi dela
3 delovna mesta
2. konstrukterja II v razvoju
1 delovno mesto
3. predkalkulanta
1 delovno mesto
4. obratnega električarja
1 delovno mesto
5. strojnega orodjarja-rezkalca
2 delovni mesti
6. strojnega orodjarja za oblikovno brušenje
1 delovno mesto

Za zasedbo delovnih mest morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1.: tehnična srednja šola elektro stroke in 4 leta ustrezne prakse;
pod 2.: tehnična srednja šola strojne ali elektro stroke in 4 leta ustrezne prakse;
pod 3.: ekonomska srednja šola, 4 leta ustrezne prakse in pasivno znanje enega svetovnega jezika;
pod 4.: poklicna šola elektrotehnične stroke in 7 let prakse po možnosti v vzdrževanju;
pod 5. in 6.: poklicna šola kovinske stroke — strojni orodjar in 2 leti prakse.

Prijave pošljite na splošni sektor ISKRE — Tovarne električnih merilnih instrumentov, OTOČE v Združenem podjetju ISKRA KRANJ, p. 64244 Podnart. Upoštevati bomo vse prijave, ki bodo prispele do 10. 8. 1971.

FIAT ZASTOPSTVO
TRIESTE
TRST
zanetti&porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, namenjena za izvoz v Jugoslavijo
Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D, 1100 in 1300
Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi št. 26/3, telefon 93-787

**DODATNI
ŽASLUZEK!**

Vabimo odrasle in mlade, no k pobiranju krompirja na deloviščih Kmetijsko živilskega kombinata v Zabnici, Senčurju in Cerkljah. Z izkopom v Zabnici (ob železniški progi) bomo pričeli v primeru lepega vremena dne 19. t. m. ob 7. uri.

**PRIDITE
IN ZADOVOLJNI BOSTE!**

mali oglasi

PRODAM

Prodam RDEC RIBEZ, vsako količino, cena 5 din za kg, Rotar Franc, Tržič, Cankarjeva 26 3535

Prodam 2400 kosov rabljene STRESNE OPEKE (folc), Pernelj, Binkelj 21, Skofja Loka 3536

Poceni prodam ZGODNJI KROMPIR, seme RDEČE DETELJE, CESEN in CEBULO. Naslov v oglasnem oddelku 3537

Prodam 2 MLATILNICI, eno na strojno čiščenje in eno na tresala, Mrak Vinko, Ravnica 4, p. Kamna gorica 3538

Prodam dvoredni IZRUVAC in TRAKTORSKO SKROPILNICO, Voglje 85 3539

Prodam rabljeno STRESNO OPEKO folc Kikinda 450 kosov, Hrastsje 102, Arhar 3540

Prodam lomljen BEL KAMEN za oblogo hiše, Kokrica, Grosova 40 3541

TRAKTORSKI IZRUVAC FUX za krompir, nove trodelne BRANE, vprežne GRABLJE v dobrem stanju ugodno prodam, Zapoge 9 3542

Prodam TEŽKA KONJA 4 leta in 6 leta stara, 360 kg, primerna tudi za nošnje, Poljsica 13, Zg. Gorje 3543

Prodam KRAVO, ki je četrtič teletila, ozimska. Sp. Gorje 12 3544

Prodam TELICO, brejo pet mesecev, Jeraj, Sp. Pirniče 46 3545

Prodam večjo količino SUHIH DRV, po želji razlagam in jih dostavim na dom. Senično 15 3546

Prodam HARMONIKO, trivrstno, diatonično, Tomšičeva 3, Kranj 3547

Prodam 2 mladi KRAVI, Mlaka 21, Kranj 3548

Prodam KRAVO, dobro mlekarico, teletila bo sredi avgusta. Retnje 22, Tržič 3549

Prodam trajno žarečo PEC, STEDILNIK na trda goriva in ELEKTRIČNI STEDILNIK, Sajovic, Jezerska 124 b, Kranj 3550

Prodam dobro ohranjeno KUHINJSKO OPREMO, električni STEDILNIK »Gorenje«, STEDILNIK na trdo gorivo »Gorenje«, zazidljiv STEDILNIK, enokrižno kompletno OKNO in dvokrižno kompletno OKNO, Krulc, Kranj, Kajuhoa 28 3551

Prodam nove PRIKOLICE, primerne za vsak avto, izdelujem po naročilu. Blček, Mošnjice 26, p. Radovljica 3552

Prodam KRAVO s tretjim teletom ali po izbiri. Voglje 45 3553

Prodam SLAMOREZNICO z verigo, puhalnikom in elektromotorjem, kompletno za din 3500. Poljsica 3, Podnart 3554

Prodam SEME rdeče detelje. Porenta, Breg ob Savi 3 3555

Prodam KRAVO, dobro mlekarico s teletom. Noč, Selo 27, Zirovnica 3556

Prodam 90 m² iver plošč, fotoaparati in kotle za kuhanje krme. Pipanova 18, Senčur 3557

Prodam šest tednov stare PRASICKE. Strahinj 69 3558

Prodam kombiniran OTROSKI VOZICEK, Urbanč. Zlato polje 3, Kranj 3559

Prodam SEME rdeče detelje. Mavčiče 82 3560

Prodam BOROVE PLOHE. Pivka 13, Naklo 3561

Ugodno prodam STEDILNIK gorenje na trdo gorivo. Mlaka 30 3562

Prodam BANKINE, PUNTE, NOSILCE I, rabljene DESKE, ZAGOZDE, Senčur, Pipanova 7 3563

Prodam SEME rdeče detelje. Jama 34, Kranj 3564

Prodam VPREŽNE GRABLJE. Voglje 64, Senčur 3565

Prodam MLATILNICO z reto in tresilnikom. Voklo 53 3566

Prodam stoječo ČRNO DETELJO. Zg. Bela 62 3567

Prodam 70 kg BETONSKEGA ZELEZA 10 mm po 5,50 din. Naslov v oglasnem oddelku 3568

Prodam pet mesecev stara BIKCA. Naslov v oglasnem oddelku 3569

Prodam PISCANCE, stare 5 mesecev. Kozelj, Tupalje 5 3570

Prodam na pol suhe PLOHE, DESKE in komplet DROMELJNE za gumi voz. Cerklje 164 3571

Prodam ELEKTROMOTOR 7,5 KS. Glinje 7 Cerklje 3572

Prodam 16-colski GUMI VOZ. Pšata 2, Cerklje 3573

Prodam SEMENSKO REPO. Zalog 16, Cerklje 3574

Prodam štiri malo večje PRASICKE. Pšenična polica 11, Cerklje 3575

Prodam malo večje PRASICKE. Poženik 34 3576

Prodam lepe PRASICKE, 6 tednov stare. Lahovče 39, Cerklje 3577

Prodam dva KONJA ali menjam za goved. Krč Janez, Kokrški log 10, Kranj 3578

Prodam mlado KRAVO s teličkom. Zbilje 24, Medvode 3579

Prodam dobro ohranjen MOPED in VPREŽNI OBRACALNIK. Markič Pokopalška 28, Kokrica 3580

Prodam SEME rdeče detelje. Mavčiče 25 3581

Prodam 4 tone CEMENTA. Oblak, Zg. Senica 8, Medvode 3582

Večjo količino SUHIH MACESNOVIH PLOHOV prodam. Frelj Janko, Davča 39, Zeleniški 3583

MOTORNIA VOZILA

Ugodno prodam FIAT 750, letnik 1966. Oreški Ivan, Jesenice, Cesta revolucije 6 3584

Prodajam MOPED T 12, brezhiben. Ogled pri hišniku Grajzarjeve šole v Trzinu 3585

Prodajam avto VW, starejši letnik, dobro ohranjen, Koritno 9, p. Bled. Ogled 19. in 20. julija 3586

Prodajam FIAT 750, letnik 1966, Suha 42 3587

Prodajam KOMBI FIAT, letnik 1960 v voznom stanju in registriran, cena 2500 din, Mulej, Potoki 4, Jesenice 3588

Prodajam ZASTAVO 750 in SPACKA, letnika 1967, Bradač Anton, Golnik 67/II 3589

Na morje in hribe vzemite

DROGESAN MLEKO ZA SONCENJE

in

PIK sredstvo proti komarjem

Kem. obrt P. Sinkovec Kranj, Prešernova ul. 19

STANOVANJA

Zamenjam TROSOBNO STANOVANJE in GARAZO v Izoli na idealni legi za enakovrednega v Kranju ali Radovljici. Ponudbe pod »Sončni Jadran« 3590

Zakonca z leto in pol starim otrokom iščeta SOBO in KUHINJO v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglasnem oddelku 3591

Iščem opremljeno SOBO s souporabo kopalnice v Kranju, najraje na Primskovem. Ponudbe pod »Samska« 3592

Takoj vseljiva HISA z gospodarskim poslojem uporabna za gostišče s tujskimi sobami, ali za obrtno delavnico naprodaj v Litiji. Interesenti naj oddajo svoje ponudbe na podružnico Glasa Skofja Loka 30

POSESTI

Takoj zaizidljivo PARCELO na Brezjah prodam. Ponudbe pod 512 m² 3593

ZAPOSLOTIVE

RAZNASALCA-KO za teren Strazišče-Labore iščemo. Plača dobra. Zglasite se v ljubljanskem Dnevniku, Kranj, Titov trg 18 3594

Sprejemem PECARSKEGA POMOČNIKA in VAJENCA s končano osemletko, Brešar Filip, Smledniška 44 3595

Iščem ŽENSKO za pomoč v gospodinjstvu. Sever Peter, Planina 4 d, Kranj 3596

Upokojena vdova išče dobro HONORARNO ZAPOSLOTITEV tudi na dom. Ponudbe pod »Honorar« 3597

Iščem DELAVCA za pečarska dela, Cerklje 7 3598

Mlajšo vdovo ali upokojenko iščem za VARSTVO OTROK. Za hrano in stanovanje preskrbljeno. Naslov v oglasnem oddelku 3599

Iščem ŽENSKO za pomoč na mali kmetiji v Cerkljah v popoldanskem času. Ponudbe »Dobra plača« 3600

Dam brezplačno hrano in stanovanje poštemu dekletu, ki bi po službi pomagala v gospodinjstvu. Naslov v oglasnem oddelku 3601

Sprejemem mizararskega VAJENCA. Janez Tavčar, Grenč 23, Skofja Loka 31

ZENITVE

Moški, 38, želi spoznati veselo prijateljico za večkratna srečanja. Želim, da je iz Kranja ali okolice. Starost 25 do 30 let. Diskretnost zajamčena. Slika zaželen. Ponudbe pod »SRECA« 3602

Gradbeni obrtnik išče pošteno žensko za nedeljske izlete, staro od 30 do 40 let,

en otrok ni ovira, slika zaželen. Ženitev ni izključena. Polni naslov pod ponudbo »ZENITEV« 3603

Moški srednjih let, skromen, nealkoholik s službo želi spoznati sebi primerno dekle, prijetne zunanosti in dobrega značaja. Ponudbe poslati pod »SRECNA BODOCNOST« 3604

OSTALO

Pozor — opravljam vsa krovna dela in pleskam žlebove za hišne svete in zasebnike. Solidna cena in kvaliteto delo. Ponudbe pod »KVALITETA« 3605

Posodim BETONSKI ME-SALEC, Zalog 67, Cerklje 3606

Našlo se je nekaj denarja. DZS — Knjigarna Simon Jenko, Kranj 3607

Na relaciji Podvin—Žirovnica po stari cesti skozi Zapuže sem 12. t. m. izgubil denarnico. Poštenega najditelja prosim, da mi vrne dokumente, denar pa obdrži. Vovk Joža 3608

Preključujem zdravstveno izkaznico št. 346773, Vovk Peter, Črnivec 21 3609

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna zaprta od 19. do 24. julija 1971 zaradi dopusta. Gostilna CEPULJE 3610

POSLOVNI PROSTORI

TRGOVSKI LOKAL V KRANJU pritličje v centru Kranja dam v najem. Ponudbe z navedbo stroke pod »NAJSTROŽJI CENTER« 3611

PRIREDITVE

PGD Prebačevo-Hrastje priredi v soboto, 17. julija, KRESNO NOČ. Igra Nackov trio. V nedeljo, 18. julija, pa bo VELIKA VRTNA VESELICA z zabavo in plesom, kegljanjem za koštruna in srečolovom. Igrajo FANTJE TREH DOLIN s pevci. VABLJENI

Kam za zabavo?

Vabi vas hotel Creina Kranj

Vsak dan razen ponedeljka od 19. do 23. ure glasba za ples in razvedrilo v hotelski restavraciji in na terasi.

Privoščite si prijeten večer!

JUGOBANKA

10. oktobra žrebanje 1. kola denarne loterije v Jugobanki

Lastniki dinarskih in deviznih hranilnih vlog vezanih nad 13 mesecev, dobe za vsakih 1000 dinarjev eno srečko.

Vse dobitke 1. kola loterije v Jugobanki, v skupni vrednosti 1.000.000 dinarjev, bomo izplačevali v gotovini.

Vabimo vas, da nas obiščite v naši banki, kjer vam bomo nudili podrobnejše informacije.

JUGOBANKA
Titova 32 in Celovška 106,
LJUBLJANA
Titov trg 7, CELJE

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, žene, stare mame, tete in sestre

Frančiške Dolhar

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč in nam kakorkoli pomagali, nas tolažili, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter denar v dobrodelne namene namesto vencev. Hvala dr. Bajžlju in dr. Pircu ter bolniškemu in zdravniškemu osebju bolnice v Ljubljani in na Golniku za skrb in nego v času bolezni. Posebna hvala vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti kakor tudi gospodu župniku za spremstvo in izkazano pozornost med boleznijo. Hvala pevcem za odpete žalostinke.

Zalujoči: mož Franc, sin Franc z ženo Francko in otroci, hčerke Francka z možem Stankom in otroci, Mici z možem Tonetom in otroci, Lučka z možem Jakobom in otroci ter drugo sorodstvo

Pređoslje, Stožice, Sodražica, Duplje, 10. julija 1971

Zahvala

Ob izgubi našega dobrega očeta, starega očeta

Janeza Bohinca

se vsem iskreno zahvaljujemo za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Bečharju, Zvezi borcev Cerklje, gasilcem iz Velesovega, g. župniku ter vsem sosedom, znancem in sorodnikom. Iskrena hvala.

Zalujoči: žena, hčerke z družinami

Češnjevk, Cerklje, Britof, 14. 7. 1971

nesreče

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

V vasi Britof se je v torek, 13. julija, popoldne pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila francoske registracije Fikret Kržarić je pripeljal iz Predoselj na prednostno cesto v Britofu in izsilil prednost pred tovornim avtomobilom, ki ga je vozil Matevž Meglič z Zg. Bele. Potniki v osebnem avtomobilu so bili ranjeni. Skode je za 20.000 din.

TRČENJE V KRIZISCU

V torek, 13. julija, sta v križišču na cesti tretjega reda v Lipnici pri Skofji Loki trčila osebni avtomobil in tovornjak. Po stranski cesti s Trate je pripeljal voznik tovornjaka Milan Vujovič iz Bileče in se ni prepričal, če je cesta prosta. Po prednostni cesti pa je pripeljal voznik osebnega avtomobila Stanislav Pustavrh iz Skofje Loke. Pri trčenju so bili voznik Pustavrh, žena in sin ranjeni in so jih prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Skode na vozilih je za 15.000.

STOPIL PRED AVTOMOBIL

Na cesti Staneta Zagarja v Kranju je v torek, 13. julija, zvečer voznik osebnega avtomobila Ivan Sajevec iz Predoselj zadel Alojza Hočevarja iz Kranja, ki je nenadoma z desne strani stopil pred avtomobil. Huje ranjenega Hočevarja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

AVTOBUS NI MOGEL USTAVITI

Na Cesti maršala Tita na Jesenicah je v sredo, 14. julija, popoldne voznica osebnega avtomobila Nada Bizjak iz Bohinjske Bistrice pred zavijanjem v levo pravilno ustavila. Za njo je pripeljal avtobus Ljubljana transporta, ki ga je vozil Marjan Zefran z Jesenic. Ker avtobus ni imel v redu zavor, ni mogel ustaviti in je trčil v osebni avtomobil. V nesreči je bila huje ranjena 8-letna Bizjak Vesna in je naslednji dan umrla v Jeseniški bolnišnici. Ranjeni so bili tudi voznica, njen mož in 4-letna hčerka.

VOZNIKU POSTALO SLABO

Na Koroški cesti v Kranju je v sredo, 14. julija, zjutraj voznik osebnega avtomobila Jože Renko iz Kranja peljal proti Naklem. Pred bencinsko črpalko pa mu je postalo slabo, zapeljal je v desno in trčil v železni drog cestne razsvetljave. V nesreči so bili huje ranjeni voznik in sopotnika Razinger Jaromir in Marjan Varl, oba iz Kranja. Prepeljali so jih v ljubljansko bolnišnico. Skode na vozilu je za 8500 din.

OTROK PRITEKEL NA CESTO

Na Javorniku na Jesenicah je v četrtek, 15. julija, popoldne voznik osebnega avtomobila Friderik Črv z Lipce pri Jesenicah opazil, da se na obeh straneh ceste na pločnikih igrajo otroci. Zmanjšal je hitrost, v tem pa je pritekla na cesto 10-letna Milca Bele. Kljub zavijanju v levo in zaviranju je voznik deklico zadel. Huje ranjeno so prepeljali v Jeseniško bolnišnico.

L. M.

Strela udarila

V torek, 13. julija, zvečer je strela udarila v kozolec last Alojza Sterna v Srednji vasi pri Senčurju. Kozolec se je vnel. V njem je bilo tudi nekaj ječmena, zato je kakih 8 občanov takoj odšlo gasit.

Med njimi je bil tudi lastnikov brat Franc Stern, star 62 let. Med gašenjem kozolca je strela znova udarila in zadela Franca Sterna. Zdravnik mu ni mogel več pomagati in je lahko ugotovil le smrt.

Gorska nesreča

V torek, 13. julija, se je pod Prisankom ponesrečil Willem Johannes iz Angermunda pri Dieseldorfu. Na južni strani Prisojnika mu je spodrsnilo na snežnem plazu in je zdrknil kakih 120 m v globino, kjer je obležal nezavesten. Pri

ponesrečencu sta ostala hčerka in njegov prijatelj. Še istega dne so ga gorski reševalci iz Kranjske gore prenesli do Tičarjevega doma, od koder so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v Jeseniško bolnišnico.

Zahvala

Ob smrti našega dobrega moža, očeta in starega očeta

Franca Prevodnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali in ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem darovalcem vencev in cvetja, duhovnikom in pevcem. Zahvala tudi zdravnikom, ki so mu zadnje leto lajšali bolečine.

Zalujoči: žena Angela, hčerke: Angela, Micka z družinama in Julka; sinovi: Franc, Polde, Maks, Janez z družinami ter drugo sorodstvo

Zahvala

Ob prerani smrti naše ljube in nepozabne hčerke in sestre

Janike Fajfar

Vsem, ki ste nam stali ob strani v težkih urah, sočustvovali z nami, ji darovali cvetje in jo spremili v tako velikem številu k večnemu počitku, iskrena hvala.

Zalujoči: mami, sestra in sorodniki

Sp. Brnik, 11. 7. 1971

Zahvala

Ob nenadni težki in boleči izgubi našega nadvse ljubljenega in dobrega moža in očeta

Petra Jereba

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom posebno pa Ivanu Prosemu in Rozki Uranič za požrtvovalno pomoč med boleznijo, SGP Projekt iz Kranja ter sode lavcem in tov. Smitu za poslovilne besede ob grobu, sorodnikom, prijateljem in znancem, čestiti duhovščini, zdravstvenemu osebju kirurške klinike splošne bolnice v Ljubljani ter AMD Cerklje za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Cilka, hčerka Dragica, sin Peter in ostalo sorodstvo

Cerklje, 15. 7. 1971

Zahvala

Ob tragični smrti našega nadvse ljubljenega sina, brata in svaka

alpinista Zvoneta Koflerja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, alpinistom, reševalcem, planincem, sodelavcem, godbi in pevcem za v srce segajoče žalostinke. Za poslovilne besede ob odprtem grobu. Odpravi z dr. Valičem. Vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vsem, ki ste se poslavljali od njega, ga v tako množičnem številu spremili na njegovi prerani zadnji poti. Še enkrat topla zahvala vsem, ki ste z nami čutili nenadomestljivo izgubo.

Zalujoči: mama, sestra Zdenka z družino, Magda, Dorči, Roman in ostalo sorodstvo

Mojstrana, 13. 7. 1971

Zahvala

Ob nenadni, tragični in boleči izgubi ljubečega moža, skrbnega očeta, brata tasta in strica

Franca Šterna

Matijevega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, mu poklonili cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni č.g. župniku, cerkvenemu pevskemu zboru, Senčurškemu oktetu, tov. Kernu za poslovilne besede, gasilcem, upokojencem, zvonarjem, kolektivom: SGP Projekt, tovarni Iskra, Sava, NBI, SDK, Gimnazija in Elektro Kranj in končno prav vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh.

Zalujoči: žena, sin Joža, hčerka Radica, sinova France in Tone z družinama, hčerke Marinka, Ivanka in Anica z družinami in drugo sorodstvo
Srednja vas, Britof, Adergas, 16. 7. 1971

Državni prvak Hajduk v Kranju

Na desetdnevne priprave je v četrtek v Alp penzion v Tupaliče pripotovala ekipa letošnjega državnega nogometnega prvaka »majstora sa mora« — Hajduk. Pod vodstvom pomožnega trenerja Beare in Kačiča bodo že to nedeljo na stadionu Stanka Mlakarja v trening tekmi nastopili z domačim Triglavom. Na praznik dneva vstaje 22. julija pa se bodo pomerili z reprezentanco Kranja. Isti večer ob 20. uri pa bo na novem zabaviščnem prostoru Gorenjskega sejma v Savskem logu zabavno športna prireditev z naslovom »Beli Hajduk v Kranju«.

V zanimivem ustnem časopisu bodo nastopili športniki in športni novinarji Splita, Ljubljane in Kranja ter narodno zabavni ansambel Fantje treh dolin.

— dh

Waterpolo

Predsednik ZMS pokrovitelj

Od 26. do 28. julija bo v Kranju letošnje državno mladinsko prvenstvo v waterpolu. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel predsednik repub-

liške konference ZMS tov. Zivko Pregelj. Naslov prvaka branijo mladi vaterpolisti Mornarja iz Splita, ki so bili prvaki leta 1969 in 1970. J. J.

Delavci podjetja Hudournik — delovna enota iz Kranjske gore — popravljajo skakalnico v Planici in jo pripravljajo za svetovno prvenstvo. — Foto: B. Blenkš

Nogometaši Hajduka spet v Kranju na pripravah. Od leve proti desni: Luštica (trener), Hlevnjak, Holcer, Vukčević, Doni, Lemešič, Buljan, Beara (pomožni trener), Vardič, Jovanović, Nadoveza, Jerković, Pavlica

Smučanje

Tudi letos poletno prvenstvo

Letošnje poletno prvenstvo Slovenije v alpskem smučanju bo 22. julija ter 18. in 19. avgusta. Slalom (dve tekmi) bo na smučišču pod Prisojnikom, veleslalom (dve tekmi) pa bo sredi avgusta na Kredarici. Zmagovalec discipline se bo določil s številkom točk iz obeh tekem. Tudi letos bo udeležba na poletnem prvenstvu omejena samo za najboljše tekmovalce. J. J.

Atletika

Metka Papler državna reprezentantka

Danes in jutri bo v Anconi troboj mladinskih reprezentanc Italije, Bolgarije in Jugoslavije. Za državno reprezentanco Jugoslavije bo nastopila tudi Kranjčanka Metka Papler, in sicer bo tekmovala v metu diska, kjer je na minulem državnem prvenstvu dosegla s 44,54 metra nov jugoslovanski rekord za mlajše mladinke. J. J.

Waterpolo

Ljubljana odstopila

Nocoj bi moral biti na letnem kopalnišču v Kranju prva tekma v okviru II. zvezne vaterpolske lige. Ker je ekipa Ljubljane tik pred pričetkom

II. zvezne lige odpovedala udeležbo, bo torej današnja tekma za prvenstvene točke na letnem kopalnišču odpadla. J. J.

Kolesarstvo

Jutri mednarodna dirka v Kranju

Pod pokroviteljstvom tovarnarne Save bo v nedeljo ob 9. uri v Kranju tradicionalna mednarodna krožna kolesarska dirka po ulicah Kranja. Sodelovali bodo najboljši jugoslovanski kolesarji in štiri inozemske ekipe. To bo ena najbolj zanimivih dirk letošnje sezone v Sloveniji. A. Potočnik

Košarka

Državna mladinska reprezentanca v Kranjski gori

Jutri se bodo v Kranjski gori pričele skupne priprave mladinske državne reprezentance v košarki. Priprave so-
dijo v okvi vadbe za balkansko prvenstvo, ki bo od 4. do 8. avgusta v Ismiru. J. J.

Tudi slovenska reprezentanca v Kranjski gori

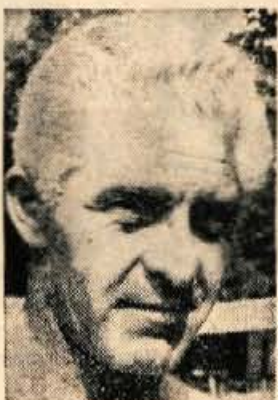
Za državno reprezentanco bodo trenirali v Kranjski gori tudi mladi košarkarji slovenske reprezentance. Od 1. do 8. avgusta bo vadilo v tem našem zimsko-športnem središču 19 najboljših mla-

dincev Slovenije, med njimi bodo tudi Lozar in Hodnik z Jesenic in Poljšak (Triglav). Po končanem treningu bo slovenska mladinska reprezentanca nastopila na turnirju v Kranju, ki ga bo organiziral Triglav v počastitev kranjskega občinskega praznika 1. avgusta.

Tudi najboljši pionirji bodo na pripravah v Kranjski gori. Njihov trening bo trajal od 7. do 14. avgusta. Z Gorenjske bodo na tem treningu nastopili: Boštar in Farteč (Triglav), Hrastar (Jesenice) in Bunčič (Medvode). J. J.

1 vprašanje 3 odgovori

Zanimalo nas je, kako so tujci zadovoljni z uredenostjo naših kampov. Obiskali smo jih in turisti pod platnenimi strehami so nam povedali:

**G. J. HESSELINK, NI-
ZOZEMSKA, kamp »DRA-
GOCAJNA pri Smedniku:**
»Včeraj smo prišli v Ju-
goslavijo na tritedenske
počitnice. Na poti proti
Plitvicam smo opazili tab-
lo in se za dan ali dva
ustavili v tem kampu. Pri
najbližjem kmetu lahko
nabavimo po zmernih ce-
nah vse, kar potrebujemo
za prehrano. Kamp je si-
cer dobro urenjen. Ne ve-
mo, kako je drugod, ker
smo tokrat prvič v vaši
državi. Toda pogrešamo
predvsem majhen bazen
za otroke in otroško igri-
šče z gugalnicami in po-
dobnimi napravami. Vča-
sih bi bilo potrebno tudi
malo glasbe. V kampu
nam je dolgčas. Potrebno
bi bilo narediti eno ali
dve športni igrišči in na-
baviti nekaj preprostih
rekvizitov za razne šport-
ne in družabne igre. Sa-
nitarije so popolnoma v
redu.

**M. STANLEY, VELIKA
BRITANIJA »Zaka« Bled:**
»Pred dvema tednoma sva
z ženo prišla prek Italije
že drugič v Jugoslavijo.

Lani sva na prijateljev
pedlog prišla prvič in ker
nama je ugajalo, sva spet
prišla. Najprej sva se
ustavila ob jadranski oba-
li, potem pa sva prišla še
na Bled. Kamp »Zaka« po-
znava že od lani. V njem
se zelo dobro počutiva in
nimava večjih pripomb.
Le sanitarije so premajh-
ne. Vsa potrebna živila
lahko nabaviva v bližnji
trgovini. Cene so različne,
vendar se ne razlikujejo
bistveno od naših. Mis-
lim, da imate v Jugosla-
viji zelo dobre možnosti
za razvoj turizma, vendar
morate še veliko narediti.
Pri nas doma na primer,
zelo pogrešamo propagan-
do o lepota vaše de-
žele...

**DORIS JAUERLING, ZRN,
»SOBEC«:** »Tukaj smo tri
dni in od vremena je od-
visno, koliko časa bomo
ostali. Potem gremo še
na Plitvice, Reko in na-
prej proti Crikvenici. Pri
vas smo bili pred štirimi
leti in od takrat se je ve-
liko spremenilo. Kar za-
dovoljni smo. Toaletni
prostori so premajhni in
zvečer je pred kopalnica-
mi dolga vrsta. Prav tako
tudi v trgovini, kjer je
premalo prodajalk. V dru-
gih državah imajo v kam-
pih samopostrežne trgovi-
ne. V tem kampu bi bila
taka trgovina zelo potreb-
na. Kljub temu smo s
preskrbo zadovoljni. Ker
imava z možem dva otro-
ka, naju veseli, da je do-
volj otroških igrišč. En-
krat tedensko je ples. Za
nas je dovolj, mladi pa
želijo, da bi bil več-
krat... Za »Sobec« smo
zvedeli iz kataloga avto-
mobilskega kluba ADAC,
katerega član je mož. V
njem so vsi najbolj po-
znani kampi južne Evro-
pe. Med njimi tudi Sobec,
ki je pri nas zelo poznan.

J. Košnjek
M. Gabrijetič

Mojstri čopiča in barv v Poljanah

Pretekli teden se je na pod-
ročju škofjeloške občine za-
čela že V. tradicionalna Gro-
harjeva slikarska kolonija.
Tokrat so se v primeri s
prejšnjimi leti slikarji zbrali
v Poljanski dolini s središčem
v Poljanah. Letošnje kolonije
se udeležuje petnajst slikar-
jev — štirje iz tujine in
enašt domačih: Bon Adriano
in Carlo Tomada iz Italije,
Erich Unterweger iz Avstrije,
John McLellan iz Skotske in
domačini Evgen Sajovic, Lju-
bo Ravninar, Stefan Simonič,
Kamil Legat, Janez Hafner,
Herman Gvardjancič, Milan
Bizovičar, Jaka Torkar, Tone
Logondra, Peter Adamič ter
Anton Dolenc. Kar lepa in
kvalitetna zasedba kaže, da
si je loška kolonija v petih
letih pridobila že lepo tradi-
cijo. Ker se čez dan slikarji
razkropijo po širni Poljanski
dolini, jih je le težko dobiti.
Zato sem se odločil za obisk
kolonije pod večer. Takrat se
slikarji zberejo v gostilni na
Vidmu in pokramljajo o delu
v preteklem dnevu. Srečo
sem imel in našel za mizo
zbrane akademske slikarje
Ljuba Ravninarja, Jaka Tor-
karja in Evgena Sajovica.

Moja prva »žrtev« je bil
akademski slikar Ljubo Rav-
ninar, ki je letos že tretjič
v Groharjevi koloniji. Možak,
sicer doma iz Kranja, je bil
kljub zaposlenosti s pisanjem
pripravljen na pogovor. »V
ateleju delam v vsakovrstnih
tehnikah, v kolonijah pa iz-
razito akvarel. Sicer pa v ko-
lonijah pri terenskem delu
dobim le dojem celote, teh-
nično delo, detajl, pa pride
na vrsto doma. Lahko rečem,
da slika ni nikdar končana.
Zanima vas, če je za kolonijo
boljša Poljanska dolina? Ne
bi mogel reči. Likovno je
Škofja Loka bolj bogata, pa
še to je, da mora tu človek
imeti avto, če hoče kam pri-
ti. Poleg trikratnega sodelo-
vanja v koloniji v Škofji Lo-
ki sem bil že tudi v Ravnah
in v Izlakah. Letos sem od-
povedal Ravne, ker bom šel
na Dolenjsko — v Novo me-
sto. Nekako bolj leži mi do-
lenjska pokrajina. Najbolj pa
mi ustreza izrazit gorenjski
alpski pejzaž.

Evgen Sajovic iz Ljubljane
se je povsem strinjal z izja-
vami Ravninarja. Le to je po-
vedal, da pri njem pride v
kolonijah namesto akvarela
v pošteve tempera.

Pri sosednji mizi je sedel
mlad fant in bral časopis.
Herman Gvardjancič je v lo-
ški koloniji prvič. »V koloniji
delam v akvarel in tempera
tehnik. Pred dvema letoma
sem bil v podobni koloniji
v Ivanjci v Srbiji. Bistvene
razlike med kolonijama ne

vidim. Sicer pa bo letos loška
kolonija zame dovolj. Zado-
voljen sem, ker ni tu okrog
raznih vsiljivih 'firbec'. Rad
delam sam. Mislim, da imajo
kolonije precejšen pomen.
Vsakemu omogoča intenzivno
delo, sreča in pogovori pa se
lahko tudi s svojimi kolegi.
Moram povedati, da jaz tu
ne slikam direktno. Zbiram
le zapise, občutja, delam hit-
re skice in nasploh le opazu-
jem. Ostalo pride na vrsto
doma.

Nisem hotel več motiti
mladega slikarja. Prinesli so
mu večerjo, po večerji pa je
bil potreben počitka po na-
pornem dnevu. Zato sem na
hitro pobral o vtisih s koloni-
je še akademskega slikarja
Jaka Torkarja z Jesenic. Se
vedno je bil namreč v družbi
svojih prijateljev, ki so se
pomenkovali z domačim
umetnikom Ivetom Subicem.
»Prvič sem v koloniji nasploh
in delam v tehnikah akvarel
in tempera. Pokrajina mi je
tu izredno všeč, le nekoliko
preveč zelena je. Napravil
sem že okrog petnajst del,
ki jih bom seveda dokončno
izdelal doma. Vesel sem, da
ni vsiljivec, ker nisem na-
vajan delati, če me nekdo
preveč opazuje. Mislim, da
imajo kolonije veliko poziti-
vnih lastnosti. Slikarji so

prisiljeni v skupno delo ter
lahko izmenjajo svoja spo-
znanja in se nasploh spozna-
jo. V teh dneh sem prehodil
že veliko okoliških krajev —
Javorje, Visoko. Mislim, da
je Škofja Loka za slikarja
boljša. Ob koncu lahko re-
čem le to, da je kolonija za-
me koristna. Prihodnje leto
pa bi se odločil za kako dru-
go kolonijo, da bo bolj za-
nimivo.

Slikarji bodo v prihodnjih
dneh poskušali narediti še
čimveč del. V Poljanah bodo
namreč ostali do 20. julija.

J. Govekar

Razstava Groharjeve kolonije

Sinoči ob 18. uri so v gale-
riji na loškem gradu od-
prli pod pokroviteljstvom tr-
govskega podjetja Nama iz
Ljubljane razstavo del udele-
ženec lanske IV. Groharjeve
slikarske kolonije. Svoja dela,
ki so bila izdelana v lanskem
poletju na koloniji, raz-
stavljajo John McLellan iz
Skotske, Suzanne Pavlion iz
Bernardo Ylla iz Francije ter
domačini Peter Adamič, Mi-

lan Bizovičar, Anton Dolenc,
Rudi Gorjup, Božidar Grab-
nar, Ljubo Ravninar, Evgen
Sajovic, Janez Sedelj, Stefan
Simonič in Melita Vovk-Sti-
hova. Otvoritve razstave so
se udeležili tudi udeleženci
letošnje V. Groharjeve slikar-
ske kolonije, za katere je ob
tej priložnosti pripravil spre-
jem predsednik škofjeloške
občinske skupščine Zdravko
Krvica. —jg

Odkritje spomenika Antonu Ažbetu

V Dolenčah pri Javorjah
v Poljanski dolini bodo v ne-
deljo dopoldne ob 10. uri
odkrili doprni spomenik zna-
nemu slovenskemu slikarju
Antonu Ažbetu. Odkritje bo
že drugo v okviru Groharjeve
slikarske kolonije, saj so prav
tako v okviru te kolonije že
odkrili spomenik slikarju im-
presionistu Ivanu Groharju.

Doprni kip, ki bo postavljen
ob Ažbetovi rojstni hiši, je
delo akademskega slikarja
Toneta Logondra iz Škofje
Loke. Slovesnega odkritja
spomenika jutri dopoldne se
bodo v Dolenčah udeležili
tudi udeleženci letošnje V.
Groharjeve slikarske kolonije,
ki slikajo v Poljanah in oko-
licah.